

UTESEKSJONEN

En kartlegging av vold blant
mindreårige i Stavanger kommune

Stavanger
kommune

UTE
SEKSJONEN

HKH Rapport 01/25

Uteseksjonen

*“Det er veldig få av de som bruker
vold som egentlig har det bra”*

**En kartlegging av vold blant
mindreårige i Stavanger kommune**

2025

Prosjektleder: Vibeke Lunde Steinstø

Skrivere: Susanne Birkeland og Lene Hamre

Kartleggingsteam: Livi Frøiland, Mathias Alejandro Orrelana Undheim,
Thomas Gimming Stensland, Sindre Håheller Jensen, Jostein Eikeland Fossan
og Ester Pollard Søliland

Veiledere: Kristine Angelskår Ytreland og Inger Eide Robertson, KORUS Stavanger

Design og trykk: Kai Hansen AS – 2025

FORORD

Temaet vold berører og engasjerer mange – både i hjelpeapparatet og i befolkningen generelt. I media leser vi ofte om fenomenet vold og kriminalitet blant unge, noe som også er med å prege vår forståelse av dette. Det er et tema som kan vekke sterke følelser og mange meninger om hvordan det bør håndteres. Det at ungdom bruker vold er ikke et nytt fenomen, men omfanget og formene for vold kan variere. Generelt har ungdom i Stavanger kommune det bra og er fornøyde med livene sine, men politiets statistikk viser en økning i kriminalitet og vold blant unge. Dette viser seg også på nasjonalt nivå, som har resultert i at regjeringen har satt ned en nasjonal ekspertgruppe som skal utrede tiltak for barn og unge som begår kriminalitet.

Rapporten fokuserer på å identifisere og diskutere behovene og tiltakene som er nødvendige for barn og unge som utøver vold. Det er imidlertid viktig å huske at mange barn og unge som har blitt utsatt for vold, kan oppleve betydelige utfordringer og ha behov for støtte i ettertid. Rollene som utøver og offer for vold kan være omskiftelige, og mange av de unge som utøver vold, har flere sårbarhetsfaktorer i eget liv. Vi håper at rapporten kan bidra med et felles kunnskapsgrunnlag, som kan være med på å nyansere debatten, og synliggjøre hvilke behov og tiltak som kan være nødvendige for å forebygge og forhindre at barn og unge bruker vold.

Vi ønsker å rette en stor takk til alle som har bidratt med kunnskap i denne kartleggingen: Kartleggingsgruppen som har gjort en strålende innsats med å innhente data og det praktiske rundt kartleggingen; skriverne som har lagt ned en dedikert og iherdig innsats i rapportskrivningen; KORUS for grundig veiledning og kompetansedeling; styringsgruppen som har bidratt med gode innspill og refleksjoner; “ung-panelet” vårt som har kommet med nyttige innspill; og ikke minst til alle som har delt av sin kunnskap og tid i kartleggingen.

Vibeke Lunde Steinstø

*Leder for Uteseksjonen i Stavanger,
Ungdom og Fritid*

SAMMENDRAG

På grunn av økende bekymring for barne- og ungdomskriminaliteten i Stavanger, ble det tatt initiativ til å gjennomføre en kartlegging. Målet med kartleggingen har vært å få en oversikt over vold blant mindreårige, øke kunnskapen om temaet, og utvikle en handlingsplan med treffsikre tiltak. Metoden Hurtig kartlegging og Handling ble brukt til dette formålet. Kartleggingsprosessen har bestått av innledende konsultasjon, innhenting av eksisterende kunnskap, intervjuer med både voksne og unge informanter, feltundersøkelse og avsluttende konsultasjon.

Kartleggingen avdekket flere viktige aspekter ved vold blant mindreårige i Stavanger. Vi har valgt å avgrense rapporten til de mest omtalte voldstypene; fysisk, psykisk og digital vold. Både voksne og unge informanter oppgir å høre om vold mellom unge daglig eller ukentlig. Mange hendelser blir ikke anmeldt på grunn av frykt for represalier, eller manglende tillit til at anmeldelsen vil føre til en løsning.

Risikofaktorer for at barn og unge utøver vold inkluderer blant annet oppveksterfaringer med vold, utfordrende familieforhold, fattigdom, rusmisbruk, lav impuls kontroll og utenforskap. Ungdom bruker gjerne vold for å oppnå status, respekt, økonomisk vinning, samt for å hevne seg på andre. Fryktt kapital, hvor makt oppnås gjennom andres frykt, er også en viktig faktor.

Vold skjer ofte i områder hvor flere mennesker oppholder seg, som i sentrumsområder, på kollektivtransport og på sosiale medier. Kartleggingen avdekker at sosiale medier påvirker hvordan barn og unge bruker vold. Tilgangen på voldelig materiale kan normalisere vold, og gjøre det ekstreme mindre ekstremt.

Tidlig innsats rettet mot hele familien er avgjørende for å forhindre at barn og unge havner i utenforskap og negative miljøer. Tilbud som retter seg mot barn og unge som har utviklet alvorlige volds- eller aggresjonsproblemer, bør være fleksible og tilgjengelige. De må kunne tilby en skreddersøm, slik at de tilpasses den enkelte unges behov.

Det er behov for økt koordinering og bedre informasjonsflyt mellom tjenester. Det er også behov for å informere bedre om eksisterende tjenester og tilbud. Involvering av foreldre er essensielt for å skape et trygt og støttende miljø for barna. Kartleggingen viser at sosiale medier bør reguleres bedre. Det er også viktig at både foreldre og barn øker sin kunnskap om de negative sidene ved sosiale medier, spesielt når det gjelder vold, for å kunne navigere trygt og ansvarlig i den digitale verden.

Vold blant mindreårige i Stavanger er et komplekst problem som krever en samlet innsats. I handlingsplanen foreslår vi noen tiltak som kan implementeres, og vi håper at disse vil styrke det forebyggende arbeidet mot vold og kriminalitet blant barn og unge i Stavanger.

INNHold

1.0 INNLEDNING	5
1.1 Kort om Stavanger kommune.....	5
1.2 Bakgrunn for kartleggingen.....	5
1.3 Kartleggingens mål og temaområder	5
2.0 KARTLEGGINGSPROSESSEN	6
2.1 HKH-metoden	6
3.0 BEGREPSAVKLARING	9
4.0 FUNN FRA KARTLEGGINGEN	10
4.1 Hva kjennetegner volden?	10
4.2 I hvilket omfang foregår volden?	10
4.3 Risikofaktorer for utøvelse av vold	11
4.4 Motiv for voldsutøvelse	13
4.5 På hvilke arenaer utøves vold	13
4.5.1 Sosiale medier + vold = Sant?	14
4.6 Har vold blant barn og unge endret seg.....	15
5.0 HVILKE BEHOV IDENTIFISERER INFORMANTENE?	17
5.1 Tidlig innsats og samfunnets vern.....	17
5.2 Tett oppfølging og helhetlig tilnærming.....	17
5.3 Bedre samarbeid og koordinering	18
5.4 Styrking av eksisterende tilbud	19
6.0 HVORDAN BØR VI TA TAK I UTFORDRINGENE?	20
6.1 Tilbud til barn og unge som begår alvorlig vold	20
6.2 Sikre koordinering og tettere samarbeid	20
6.3 Tydelig og tilgjengelig informasjon	21
6.4 Foreldreinvolvering – dialog og fellesskap.....	21
6.5 Sosiale medier.....	21
6.6 Samarbeid og tiltak i offentlige rom	21
7.0 HANDLINGSPLAN MED FORSLAG TIL TILTAK	23
8.0 RERERANSELISTE	26
Vedlegg	28

1.0 INNLEDNING

1.1 Kort om Stavanger kommune

Stavanger kommune ligger i Rogaland fylke, og er per 1.november 2024 landets fjerde mest folkerike kommune med 150 000 innbyggere (Stavanger kommune, 2024). Stavanger kommune har 18 589 innbyggere i aldersgruppen 10–19 år, 20 576 innbyggere i aldersgruppen 20–29 år, som gir totalt 39 165 innbyggere i aldersgruppen 10–29 år (Statistisk sentralbyrå, 2024).

Stavanger kommune har 33 kommunale barneskoler, 16 kommunale ungdomsskoler, 11 privatskoler og 9 videregående skoler (Stavanger kommune, 2024). Det er om lag 23 500 elever som går på grunnskole i Stavanger kommune, og 37 400 elever som går på videregående skole (Statistisk sentralbyrå, 2024). En sentral oppgave for Stavanger kommune er å sikre at barn og unge i kommunen har gode oppvekstvilkår.

Ungdata-undersøkelsen fra 2022 viser at flertallet av ungdom i Stavanger kommune har det bra. Samtidig opplever en del unge mobbing, vold eller andre former for trakassering. Av voldshendelser er det 25 prosent av barn og unge som rapporterer å ha opplevd slag, spark, risting eller lugging, mens 6 prosent oppgir å ha blitt truet, angrepet eller ranet med gjenstand eller våpen av annen ungdom (Ungdata Stavanger kommune, 2022, s.38 og 41).

1.2 Bakgrunn for kartleggingen

“Det er en utvikling som bekymrer meg sterkt som ordfører. Kriminaliteten kryper ned i alder, og barn under 15 år begår stadig mer alvorlig og brutal kriminalitet. Politiet sier de står maktesløse overfor handlingene til disse barna.

Sissel Knutsen Hegdal

Slik lød daværende Stavanger-ordfører sin bekymringsmelding til justisminister Emilie Enger Mehl (Østbø, 2024). Dette var et av flere oppslag i media høsten 2023 og våren 2024, som omhandlet barne- og ungdomskriminalitet i Stavanger.

1.3 Kartleggingens mål og temaområder

Det overordnede tema for kartleggingen er “Vold blant mindreårige i Stavanger kommune”. En ønsket målsetting er å få oversikt over situasjonsbildet, samt økt kunnskap om tematikken, synliggjøre hva som eksisterer av tilbud og tiltak, og hvor treffsikre de er. Ved å skaffe en oversikt over det eksisterende tjenestetilbudet vil vi også kunne avdekke eventuelle mangler ved tilbudet slik det er i dag. Basert på kartleggingens funn av behov og mangler, skal det utarbeides en handlingsplan med treffsikre tiltak som forhindrer videreutvikling av problemområdet. Overordnet er også et ønske om at ungdommene i Stavanger skal oppleve trygghet og et inkluderende fellesskap, i tråd med kommuneplanens målsettinger. Tiltakene i handlingsplanen skal være konkrete, realistiske og forpliktende.

Kartleggingen skal svare på følgende:

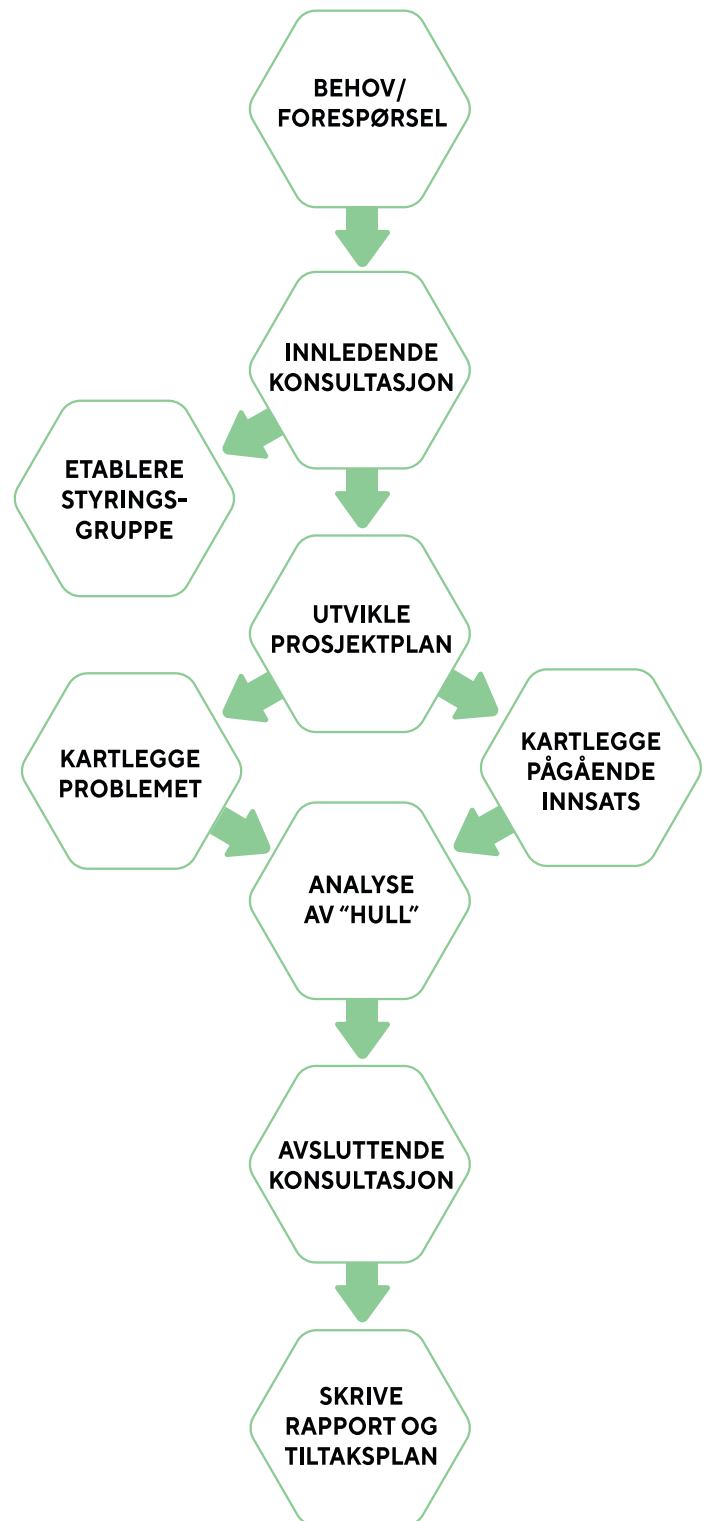
- Hva kjennetegner volden
- I hvilket omfang foregår volden
- Risikofaktorer for utøvelse av vold
- Motiv for voldsutøvelse
- På hvilke arenaer utøves vold
- Sammenheng mellom vold og sosiale medier
- Har vold blant barn og unge endret seg

2.0 KARTLEGGINGS PROSESSEN

2.1 HKH-metoden

Hurtig kartlegging og handling (HKH) er en kartleggingsmetode utviklet av Verdens Helseorganisasjon (WHO), som videre er tilpasset praktikere og norske forhold av KORUS Bergen. Metoden har fokus på hurtighet, handling og metodetriangulering. Formålet med bruk av HKH har vært å utvikle og bruke en metode for kartlegging av sosiale og helsemessige problemområder. Det karakteristiske trekket ved en HKH er at man kartlegger både et spesifikt problemområde og pågående innsats knyttet til problemområdet samtidig. Med pågående innsats menes tjenester som arbeider for å forebygge vold og kriminalitet. Videre benyttes metodetriangulering gjennom en kombinasjon av ulike kvalitative og kvantitative metoder. I en kartlegging sikrer man dermed pålitelighet ved at man kryss-sjekker funn på tvers av datakilder og metoder. En HKH tilstreber ikke vitenskapelig perfektjon. Formålet er å sikre god nok kunnskap til å handle, altså et godt nok grunnlag til både å foreslå og gjennomføre en handlingsplan med dagsaktuelle tiltak for å møte aktuelt problemområde på best mulig måte (KORUS Bergen, 2014).

En HKH følger en spesifikk prosess, som er visualisert i modellen:

Styringsgruppe

Lokalt engasjement og eierskap til kartleggingen er helt avgjørende for implementering av tiltakene i handlingsplanen. Sannsynligheten for at anbefalt handlingsplan blir gjennomført er større med lokal støtte. Derfor har vi etablert en styringsgruppe som med jevne mellomrom har fått informasjon om kartleggingsprosessen, og gitt innspill tilbake til kartleggingsteamet både på funn, rapportens innhold og handlingsplan. Styringsgruppen har bestått av: SLT-koordinator, leder for Fritid, leder for MO-ung, leder for Konfliktrådet, leder for forebyggende avdeling i politiet, leder for ungdomsavdelingen i barneverntjenesten og rådgiver for kriminalitetsforebygging.

Innledende konsultasjon

Innledende konsultasjon er et stormøte som arrangeres i oppstarten av en HKH-kartlegging. Målet med stormøtet er å spisse temaet og komme frem til klare problemstillinger som møtedeltakerne ønsker belyst i kartleggingen. Innledende konsultasjonen ble avholdt 15. mai i storsalen på Metropolis, med det foreløpige temaet "Kriminalitet blant barn og unge i Stavanger".

For å sikre deltakelse fra et bredt spekter av tjenester, både offentlige og frivillige, ble invitasjoner sendt ut bredt. Dette resulterte i at omtrent 60 representanter deltok, alle med nær tilknytning til målgruppen og problemområdet.

Blant deltakerne var representanter fra politi, kriminalomsorg, statlig og kommunalt barnevern, frivillige og ideelle organisasjoner, Ungdom og fritid, politisk råd, Sølvberget bibliotek og kulturhus, barneskoler, ungdomsskoler, videregående skoler, Idrettsrådet, vektertjenester, kommunalt foreldreutvalg, SLT-koordinator, MO-ung og helsestasjon for ungdom.

Målet for kartleggingen ble presentert, og møtedeltakerne ble invitert til å holde korte innlegg i plenum om hvordan de opplever dagens situasjon knyttet til kriminalitet blant unge. Deretter ble alle deltakerne inndelt i fokusgrupper ledet av representanter fra kartleggingsteamet. I fokusgruppene ble det innhentet utdypende informasjon om deltakernes kjennskap til temaet, og innspill på hva og hvem kartleggingen burde fokusere på. All informasjon som kom frem både

i plenum og i fokusgruppene ble dokumentert. Innspill fra den innledende konsultasjonen hjalp kartleggingsteamet med å avgrense temaet for kartleggingen til å omhandle vold.

Innhenting av eksisterende kunnskap

I arbeidet med å innhente eksisterende kunnskap har kartleggingsteamet gjennomgått lokale dokumenter fra Stavanger kommune, samt nasjonale dokumenter og faglitteratur som omhandler tematikken. Kartleggingsteamet har hentet inspirasjon fra eksisterende HKH-rapporter, fra egen og andre kommuner. Kartleggingsteamet har også sett på både lokal og nasjonal statistikk over kriminalitet blant unge, samt hentet ut resultater fra lokale og nasjonale Ungdata-rapporter fra 2022 og 2024.

Kvantitativ og kvalitativ metode

Kvantitativ metode går ut på å samle inn et stort materiale, for å kunne lese av sammenhenger og tendenser. Den kvalitative metoden fokuserer mer på hvordan mennesker oppfatter verden, og hvordan vi avdekker mønstre i vår forståelse og praksis (forskning.no). I denne kartleggingen har vi benyttet oss av kvalitativ metode i form av intervju og feltundersøkelse. Vi har også hentet ut informasjon fra kvantitativ forskning, ved å lese av tall fra større undersøkelser og statistikk.

Intervjuer

Ungdomsmedvirkning var en viktig ressurs inn i kartleggingsarbeidet. I forbindelse med forberedelse til intervjuene, ble det satt sammen en referansegruppe bestående av unge voksne for å gjennomgå intervjuguiden. Innspillene bidro til å presisere og spisse spørsmålene, sikre at spørsmålene var forståelige og hadde relevans både for yngre og eldre informanter. Tid og ressurser begrenset kartleggingsteamets mulighet til å kartlegge alle personer og instanser med kjennskap til problemområdet. Derfor var det nødvendig å gjøre et utvalg. Vi valgte representanter fra pågående innsats.

Intervjuene var todelt. Første del omhandlet hvordan ulike instanser håndterer de aktuelle problemområdene. I andre del fikk intervjuobjektene status som "informant" og ble stilt spørsmål om deres oppfatning av problemstillingen fra sitt faglige perspektiv.

I tillegg til deltakere fra innledende konsultasjon, kontaktet kartleggingsteamet andre relevante instanser. Totalt ble det gjennomført 22 intervjuer med informanter fra pågående innsats. De aktuelle instansene inkluderte Alternativ til Vold (ATV), Blå Kors, Bufetat, Fullt Fokus, SLT-koordinator, barneverntjenesten, friomsorgen, fritidsleder, videregående skole, ungdomsskole, barneskole, helsestasjon for ungdom, natteravnene, forebyggende avdeling i politiet, Securitas, Uteseksjonen, Kommunalt Foreldreutvalg (KFU), Barnevernvakten, konfliktrådet, MO-ung, Ungbo og Politiets nettpatrulje.

I tillegg til intervju av voksne, har vi også intervjuet unge i alderen 15-25 år. Aldersgrensen for selvbestemt deltakelse i forskning er ikke fastsatt på forhånd, men vurderes individuelt for hvert forskningsprosjekt. Vurderingen skal ta hensyn til om ungdommen har full forståelse av hva det innebærer å delta i prosjektet, samt om de er i stand til å ivareta egne rettigheter. Ettersom data vi samlet inn kunne inneholde personlige opplysninger og omfattet barn klassifisert som "sårbare registrerte", bestemte vi i samråd med personvernombudet å gjøre en personvernkonsekvensanalyse (DPIA). Etter DPIA og tilhørende ROS-analyse ble restrisikoen vurdert håndterbar, slik at unge mellom 15-18 år

kunne intervjues med foresattes samtykke. På grunn av etiske retningslinjer og personvern hensyn intervjuet vi ikke barn under 15 år. I tillegg til individuelle intervjuer med ungdom, gjennomførte vi tre fokusgruppeintervjuer. To av fokusgruppene besto av tre ungdommer, og det tredje intervjuet besto av to ungdommer. Noen av ungdommene var allerede kjent for Uteseksjonen, mens andre var representanter fra Ungdommens kommunestyre.

Feltundersøkelse

Som en del av det skoleoppsøkende arbeidet, pratet uteseksjonen med et tilfeldig utvalg ungdommer i storefri på ungdomsskolene. Dette resulterte i svar fra 150 gutter og jenter, fordelt på 7 ulike bydeler. Vi stilte tre spørsmål om vold blant unge og deres opplevelse av trygghet i kommunen.

Avsluttende konsultasjon

Avsluttende konsultasjonen ble avholdt 14. november 2024, med omtrent 50 deltakere. Mange av deltakerne hadde også vært med på den innledende konsultasjonen, i tillegg til andre som ble intervjuet. Funnene fra kartleggingen og anbefalte tiltak ble presentert. Det ble gjennomført gruppediskusjoner, hvor kartleggingsteamet fikk tilbakemeldinger og innspill på funn og forslag til tiltak.

3.0 BEGREPSAVKLARING

Kriminalitet

Kriminalitet er et begrep som brukes om handlinger som er straffbare. Vold er en form for kriminalitet. I denne kartleggingen ønsker vi å belyse fenomenet vold. Likevel vil vold og kriminalitet i noen sammenhenger bli brukt om hverandre, da de to begrepene ofte har en tydelig sammenheng.

Vold

Kartleggingen tar utgangspunkt i Per Isdals definisjon av vold. Definisjonen er hentet fra boken "Meningen med volden" (2018, s. 39):

“Vold er enhver handling rettet mot en annen person som gjennom at denne handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får denne personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutter å gjøre noe den vil.

Isdal trekker frem at vold har to avgjørende elementer; det virksomme elementet, som innebærer påføringen av skade, smerte, frykt eller krenkelse. Det andre er at atferden er målrettet eller funksjonell ved at den utgjør et forsøk på å påvirke eller styre atferden til et annet individ, eller gruppe individer. Forståelsen av vold må dermed inkludere alle typer handlinger som påvirker andre gjennom at de er krenkende, skremmende eller smertepåførende. Isdal (2018, s. 37-71) deler volden inn i seks ulike typer:

- **Fysisk vold:** Det som omhandler fysisk utøvelse mot andre; lugge, kvelertak, slag, spark, biting, bruk av våpen og lignende.
- **Psykisk vold:** Hensikten er å krenke andre med- eller uten ord, dette omfatter også indirekte trusler. Utfrysing, ignorering og emosjonell neglekt kan også være eksempler på psykisk vold.
- **Materiell vold:** Ødelegge gjenstander i forbindelse med aggressiv oppførsel, eksempelvis: Slå i stykker mobiltelefon, sparke i stykker dør og lignende.

- **Seksuell vold:** Herunder uønskede seksuelle tilnærminger som eksempelvis beføling, voldtekt, incest og seksuelle tilnærminger når man er i en tilstand hvor man ikke klarer å gjøre motstand.
- **Digital vold:** Arenaen er internett/sosiale medier, det kan omhandle trusler om å dele bilder, kontrollere andre via sporing, såre og krenke via bruk av telefon eller internett.
- **Latent vold:** En underliggende trussel om vold uten at dette er uttalt, og dette påvirker de andres atferd.

Voldsbegrepet

I veilederen "Prøv å forstå meg", fra Alternativ til vold, påpekes det at alle barn og unge iblant viser en form for aggressiv atferd mot andre personer. Det å bruke vold i løpet av ungdomstiden viser seg å være et ganske vanlig fenomen, uten at det ligger et volds- eller aggresjonsproblem i bunn. Det er først når denne aggressive atferden blir spesielt alvorlig, hyppig og/eller kronisk, at den blir en indikator på at noe kan være alvorlig galt (Alternativ til vold, s. 4).

Ungdata-undersøkelsen deler unges erfaring med vold inn i "mindre alvorlig vold", som spark og lugging, og "mer alvorlig vold", som trusler og ran med gjenstander eller våpen. I denne kartleggingen bruker vi begrepet 'vold' uten å gi en spesifikk definisjon til våre informanter. Vårt inntrykk er imidlertid at våre informanter i all hovedsak har fokus på mer alvorlig vold når de besvarer våre spørsmål. Informantene nevner eksempler som slag med knyttnever, videoer av personer som blir banket opp og bruk av gjenstander. I samtaler om tiltak for barn og unge som begår vold, fokuserer også informantene hovedsakelig på de barn og unge med alvorlige volds- eller aggresjonsproblemer.

4.0 FUNN FRA KARTLEGGINGEN

4.1 Hva kjennetegner volden?

Alle de seks voldstypene oppgitt ovenfor, ble nevnt under innledende konsultasjon og/eller i intervjuer. Disse voldstypene overlapper ofte og kan være vanskelige å skille. Fysisk og psykisk vold ble oftest nevnt, men også digital og seksuell vold var hyppige temaer i intervjuene. Seksuell vold ble ofte nevnt i forbindelse med rus, enten knyttet til "helgefyll" eller i miljøer hvor det foregår kjøp og salg av illegale rusmidler. Noen informanter nevnte at gutter kan få trusler om seksuell vold, men ifølge flere informanter er jenter oftest ofre for denne typen vold. Selv om seksuell vold anses som et viktig fenomen å belyse, har vi valgt å avgrense rapporten til å omhandle fysisk, psykisk og digital vold.

4.2 I hvilket omfang foregår volden?

I kartleggingen svarer de fleste informantene at de hører om vold mellom ungdommer daglig eller ukentlig. Flere av informantene arbeider til daglig med en utsatt gruppe barn og unge, og det er derfor forventet at denne gruppen hører mer om kriminalitet og vold sammenlignet med majoriteten av befolkningen. Samtidig viser kartleggingen at også ansatte som jobber på universelle arenaer som skole og skolehelsetjenesten, rapporterer det samme. Både helsestasjon for unge, barneskole, ungdomsskole og videregående skole forteller at informasjonen om vold primært kommer fra samtaler med barn og unge, foreldre eller andre ansatte. Informanter under 25 år oppgir også å høre om vold daglig eller ukentlig, og de får mest informasjon fra venner og gjennom sosiale medier. I feltundersøkelsen oppgir 1 av 3 barn og unge at de kjenner noen som har vært utsatt for vold fra andre ungdommer, men flertallet oppgir likevel å ha en opplevelse av å være trygg i Stavanger. I en artikkel publisert av Aftenbladet i november 2024, uttalte tre elever fra en videregående skole i Stavanger seg om vold og kriminalitet blant unge i kommunen. Hovedbudskapet i artikkelen var at elevene var lei av den negative omtalen av ungdom og kriminalitet i media, og mente at denne omtalen var overdrevet. En av elevene poengterte at ungdomsgruppen generelt kan få et stempel på

seg på grunn av handlingene til noen få individer. De fremhevet at det er uheldig dersom media fokuserer på negative hendelser i ungdomsmiljøet og ikke gir spalteplass til positive saker, da dette kan gi et feil bilde av de faktiske forholdene for resten av befolkningen (Bogen, 2024).

Statistikk

Rapporten "Anmeldt kriminalitet og politiets straffesaksbehandling i Sør-Vest politidistrikt 2023" viser statistikk på kriminalitet begått av barn og unge i distriktet. Blant flere kategorier av kriminalitet vises det til voldskriminalitet. Rapporten viser at antall anmeldte forhold begått av personer under 18 år steg i 2023. Dette var en negativ utvikling sammenlignet med de foregående årene (2019-2022), hvor antall forhold seg noenlunde stabilt. Samtidig vises det til kunnskap om at det kun er noen få personer, som gjør store utslag på statistikken. Av denne statistikken for 2023, er det spesielt noen få barn under 15 år som dominerer (Sør-Vest politidistrikt, mars 2024). Dette samsvarer med informasjon fra vår informant i politiet, og ble også formidlet av flere deltakere både under innledende konsultasjon og i intervju.

Politiets statistikk gir imidlertid ikke et fullstendig bilde av den faktiske situasjonen, da den kun inkluderer anmeldte og registrerte saker. Stian Lid, forsker ved OsloMet, påpeker at økningen i antall anmeldelser av unge i politiets statistikk ikke nødvendigvis betyr at dagens ungdom er mer kriminelle enn tidligere generasjoner. Han mener at det kan være flere forklaringer på økningen i anmeldelsene og understreker behovet for en mer nyansert forståelse av kriminalstatistikken enn det som ofte presenteres i media og av politiet. Lid peker blant annet på at vi nå kan være mer tilbøyelige til å anmelde tilfeller hvor unge utsetter andre for vold og trusler enn vi var tidligere. Han viser til et tettere samarbeid mellom politi, skole og foreldre, hvor skolen har utviklet gode retningslinjer for hvordan slike forhold anmeldes (Lid, 2024).

Samtidig som det er noe som tyder på at terskelen for å anmelde er lavere, var det flere informanter som snakket om mørketall. Både under innledende konsultasjon og i intervju gir informantene uttrykk for at omfanget av voldsbruk er langt større enn politiet kjenner til. På spørsmål om hvorvidt vold

anmeldes, svarer flertallet av både voksne og yngre informanter at voldshendelser sjeldent blir anmeldt. Ifølge flere informanter skyldes få anmeldelser en manglende tillit til at det vil føre til en løsning. Valget om å ikke anmelde henger også ofte sammen med frykt for represalier.

Det pågående forsknings- og utviklingsprosjektet "Er du snitch er du ferdig" viser at barn og unge vegrer seg for å rapportere alvorlige hendelser i frykt for å bli stemplet som en "snitch" – en tyster. Barn og unge som rapporterer urett begått mot dem, kan bli sett på som "snitcher" og risikere strenge represalier i form av straff og utestengelse (Næss, 2024). Dette samsvarer med informasjon vi har fått fra våre informanter. Ung informant sier:

“Fordi de ikke tør, og at mange nok tror at saker blir henlagt. Redd for å bli tatt i etterkant, og bli straffet for å ha anmeldt.”

De av våre informanter som er i direkte kontakt med barn og unge innblandet i kriminalitet, opplever at ofre ofte ikke tør å anmelde på grunn av potensielle represalier. Noen informanter poengterer også utfordringen med at volden gjerne skjer i forbindelse med at offeret selv er involvert i en kriminell handling i voldsøyeblikket. En ung informant forklarer det slik: "De som selger narkotika blir ranet, og de går jo ikke til politiet og sier: jeg har blitt frastjålet hasjen eller kokainen min".

4.3 Risikofaktorer for utøvelse av vold

De fleste informantene fra pågående innsats oppgir at det i all hovedsak er gutter som utøver fysisk vold. Det foreligger også beskrivelser av jenter i forbindelse med fysisk vold, mens enkelte informanter opplever at psykisk vold er mer utbredt blant jentene. Noen informanter poengterer at voldsbruk blant barn og unge går i bølger. Et par informanter påpeker at det ikke er mange år siden det var slåssing blant jenter som bekymret oss mest.

Flere informanter trekker frem at offer og gjerningsperson ofte er omskiftelige roller, og at det stor sett er jevnaldrende ungdom i alderen 12 år og oppover som utøver vold mot hverandre. Disse funnene sammenfaller med funn fra både lokale og nasjonale Ungdata undersøkelser.

Livssituasjon

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) peker på flere risikofaktorer som kan øke sannsynligheten for at unge utøver vold. Blant disse er oppveksterfaringer med vold, overgrep og omsorgssvikt (NKVTS, 2018, pkt 7). Forskning viser en sammenheng mellom utfordrende familieforhold og vold i ungdomsårene. Ifølge Verdens helseorganisasjon (WHO) kan det å være vitne til vold i hjemmet eller bli mishandlet, lede tenåringer til å anse vold som et akseptabelt middel for å løse problemer (Krug, E, et al. 2002, s.25).

Et tydelig funn fra kartleggingen er at barn og unge som begår alvorlig vold, ofte er i sårbare livssituasjoner. Informanter fra pågående innsats rapporterer at disse barna ofte har utfordringer knyttet til familiesituasjon og oppvekst. Flere informanter trekker frem barn og unges egne erfaringer med vold. En ung informant sier: "Du kan bli som foreldrene dine, fordi det er det du har lært". En annen sier:

“Du har mye sinne i deg hvis du sliter hjemme.”

Informanter forteller at unge med alvorlige volds- og aggresjonsproblemer ofte har erfaringer med relasjonsbrudd i hjemmet. Flere trekker også frem fattigdom som en risikofaktor, og noen nevner krigstraumer hos både barn og foreldre.

NKVTS viser også til andre risikofaktorer som kan øke sannsynligheten for å utøve vold, som oppmerksomhets- og konsentrasjonsvansker, lese- og skrivevansker, hyperaktivitet, tilknytningsvansker, mobbing, utestenging fra jevnaldrende grupper, atferdsvansker og annen kriminalitet. Disse risikofaktorene samsvarer med

våre funn. Mange informanter uttrykker særlig bekymring for unge med lav impuls kontroll og utfordringer knyttet til sosialt samspill. Informanter forteller at barn og unge i målgruppen ofte har lang erfaring med utenforskap og mangel på mestring, og at de ofte har lav selvfølelse. En ung informant sier: "Hvis barn ikke blir hørt og sett, da kommer de borti andre dårlige gjenger, der blir de tatt imot."

Kartleggingen finner også noen beskrivelser av "spenningssøkende" barn og unge fra ressurssterke hjem. Men majoriteten av barn og unge som er involvert i voldelige hendelser, knyttes til risikofaktorene beskrevet ovenfor. En informant oppsummerer det godt:

“Det er veldig få av de som begår vold som egentlig har det bra.

Flere informanter nevner at ungdom med flerkulturell bakgrunn ofte er involvert i voldelige hendelser. En informant i skolen sier: "Trenger ikke nødvendigvis være flerkulturelle, men de er overrepresentert. Vi har mange med flerkulturell bakgrunn". Andre informanter mener flerkulturell bakgrunn ikke peker seg ut: "De fleste er marginalisert på mange områder. Like mange etnisk norske som med en annen bakgrunn, strever på skolen både faglig og sosialt".

Foreldre og foresatte er ofte de viktigste støttespillerne for barn og unge. En ung informant sier:

“Ungdommer hører mer på foreldre enn for eksempel politi og andre instanser. Det betyr mer når det kommer fra foreldre. Ungdommer ønsker ikke å skuffe foreldrene.

Fraværende voksne og manglende grensesetting er kjennetegn mange informanter nevner i forbindelse med barn og unge som utøver vold. Noen nevner at barn og unge av enslige foreldre med manglende evne til å følge opp barna sine, er i særlig risiko.

Både i intervju og under avsluttende konsultasjon

uttrykker flere informanter bekymring for enkelte foreldre med flerkulturell bakgrunn sin mulighet til å følge opp barna sine. Noen understreker viktigheten av grundig integrering og tilstrekkelig språkopplæring. En informant sier: "Vi må ikke ta lett på å bosette innvandrere; det er ikke lett å være foreldre i et annet land." Språkferdigheter hos både voksne og barn fremheves som en viktig faktor for å unngå utenforskap.

Flere informanter løfter diskusjonen rundt barn og unge som begår vold og kriminalitet til et samfunnsperspektiv. De mener at samfunnet i økende grad fokuserer på individet fremfor fellesskapet. Dette har ifølge flere informanter en negativ innvirkning på foreldrerollen, hvor de mener foreldre generelt er blitt mer opptatt av sine egne behov og interesser, og i mindre grad deltar i kollektive aktiviteter eller bidrar til fellesskapet. Flere informanter understreker at foreldres evne til å sette grenser og skape trygge rammer er avgjørende for å forebygge vold og kriminalitet blant unge. God dialog og samarbeid mellom foreldre er også svært viktig. Det klassiske ordtaket "it takes a village" trekkes frem som relevant i denne sammenhengen.

Vold og rus

Mange av våre informanter fra pågående innsats påpeker at rus ofte er direkte eller indirekte knyttet til voldelig atferd blant barn og unge. Publikasjonen fra FHI, "Alkohol i Norge", viser en tydelig sammenheng mellom alkoholforbruk og vold på samfunnsnivå. Antallet voldshandlinger øker når alkoholforbruket i befolkningen stiger (Rossow, 2019). Flere informanter mener at impulsiv vold ofte er knyttet til ungdom som er påvirket av alkohol. I situasjoner som involverer kjøp og salg av ulovlige rusmidler, beskrives volden som mer kalkulert og planlagt. En informant mener at rus er sentralt for de litt eldre i alderen 15-17 år, mens for de yngre, rundt 12-13 år, brukes vold mer for å spre frykt eller hevn. Enkelte informanter nevner også at ungdom bruker rusmidler som selvmedisinering mot vanskelige følelser. Noen informanter forteller at de møter ungdom som er åpne om at de ruser seg, fordi de opplever å ikke få sanksjoner fra hverken skole eller politi. Det trekkes frem at ulovlige rusmidler er lett tilgjengelige og gir raske penger. Flere informanter oppgir å oppleve at barn og unge tror ulovlige rusmidler enten er legalisert eller vil bli det snart.

4.4 Motiv for voldsutøvelse

I veilederen "Prøv å forstå meg" fra Alternativ til Vold forklares viktigheten av å forstå de psykologiske årsakene bak volden. Det legges vekt på å identifisere hva den unge personen forsøker å oppnå gjennom voldelig atferd, som selvhevdelse, å sette grenser, eller å unngå å bli tråkket på. Ved å forstå disse underliggende motivasjonene kan man bedre hjelpe den unge med å finne alternative og mer konstruktive måter å håndtere sine utfordringer på (Eriksen, 2016).

Den lokale Ungdata-undersøkelsen fra 2022 viser at vold oftest utøves mellom ungdommer som kjenner hverandre fra før. Voldshandlinger kan oppstå under ulike omstendigheter og variere i alvorlighetsgrad. Noen handlinger skjer i affekt, mens andre er planlagte. Enkelte episoder er mindre alvorlige, mens andre er alvorlige kriminelle hendelser (Ungdata, 2022). Våre informanter mener at de fleste voldshendelser oppstår på grunn av underliggende konflikter, ofte drevet av de samme motivasjonene som beskrevet i veilederen til ATV. Det finnes også unntak hvor volden skjer impulsivt, drevet av spenning, uten noen spesiell foranledning.

Informantene våre mener at ungdom ofte bruker vold for å oppnå status og respekt. En ung informant sier:

“Tror mange føler de blir sett opp til hvis de banker noen, men egentlig er det ikke sånn.

Begrepet “fryktpkapital” kan gi en større forståelse av de sosiale mekanismene bak slik atferd. Fryktpkapital refererer til makten en person eller gruppe har ved å spille på andres frykt for represalier. For at denne makten skal være effektiv, må det være kjent og synlig at personen eller gruppen kan sanksjonere uønskede handlinger (Prop. 190 L (2020–2021), s.9).

Informanter med kjennskap til barn og unge involvert i kjøp og salg av rusmidler fremhever betydningen av å bygge fryktpkapital. Vold gir status, makt og respekt. Det kan være viktig for unge å vise

seg farlige for å unngå å bli ranet. Ungdom trenger ikke alltid selv utøve vold; noen har bygget opp nok fryktpkapital til å få andre til å gjøre det for dem. Enkelte informanter forteller også at ungdom med stor “back”, altså mange folk i ryggen, har mindre sjanse for å bli ranet eller utsatt for vold. Et ønske om penger trekkes frem som en drivkraft bak vold. Mange informanter kjenner til ungdom som har vært involvert i voldelige ran, hvor både psykisk og fysisk vold har blitt brukt. En ung informant forklarer:

“Dårlig økonomi, vil skaffe penger på en annen måte, begynner med dop og sånn [dealing].

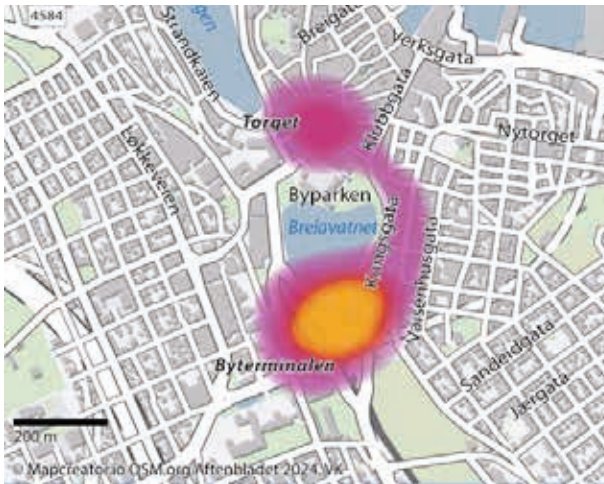
En informant fra pågående innsats påpeker at den unge ofte er i en fortvilet situasjon. “Mange har uklart fremtidsbilde, vet ikke om ting vil gå greit i fremtiden. De ønsker å tjene penger, være kul. Erkjenner at det er langt frem dit”. Informanter peker på at barn og unge som bruker vold ofte er påvirket av en getto- og machokultur, hvor de eksponeres for dårlige forbilder og mangler positive rollemodeller. Noen informanter mener også at barn og unge lettere lar seg provosere og krenke nå enn før. En informant sier:

“Tror det er en forventning i vennegjengen om at du må reagere hvis du blir krenket, ellers viser du deg svak.

4.5 På hvilke arenaer utøves vold

Intervjuer viser at det er noen områder i Stavanger hvor informanter opplever flest voldshendelser. Togstasjonen/Byterminalen nevnes hyppigst, sammen med steder i sentrum som Sølvberget, grusveien langs Breiavannet, bussholdeplasser og kollektivtransport. En informant presiserer at vold skjer der provokasjonen skjer.

I oktober 2024 publiserte Stavanger Aftenblad en artikkel om en våpenaksjon i Stavanger sentrum. Artikkelen inkluderte et kart som viste områder med hyppige ran (Munkvik, 2024). De markerte områdene samsvarer med stedene våre informanter oppgir at det foregår mest vold, og

hvor barn og unge føler seg minst trygge. Flere informanter nevner at barn og unge i dag er svært mobile – de reiser på tvers av bydeler og bygrenser. Dette ble bekreftet i feltundersøkelsen, hvor noen ungdommer, på spørsmål om hvor de føler seg minst trygge i Stavanger, oppgir Ruten i Sandnes.

Det kommer også frem at barn og unge ikke bare er involvert i voldelige hendelser fysisk. Informanter peker på at sosiale medier utgjør en stor arena. En informant fra pågående innsats sier:

“Sosiale medier har gitt en større arena for å fornærme og bli fornærmet. Større handlingsrom.

4.5.1 Sosiale medier + vold = Sant?

Begrepet sosiale medier refererer til nettsider og applikasjoner som tilrettelegger for opprettelse og deling av innhold, samt muliggjør deltakelse i sosiale nettverk (Store norske leksikon, 2023).

Forskning viser at sosiale medier har mange positive aspekter når de brukes på en sunn og balansert måte (Hjetland, J.G, et al. 2022). Mange barn og unge bruker sosiale medier for å holde kontakt med venner, være kreative, utveksle innhold og få positiv oppmerksomhet. Noen synes også det er lettere å kommunisere gjennom sosiale medier og åpne opp om vanskelige tanker og følelser.

Samtidig kan sosiale medier ha en negativ innvirkning på barn og unges liv. Veilederen til

Oslo kommune, "Hvordan forebygge og håndtere mobbing, overgrep og kriminalitet på nettet," viser at mange barn og unge har opplevd digital vold, selv om ikke alle definerer opplevelsene som vold. Ofrene legger ofte skylden på seg selv, mens utøverne ikke alltid forstår alvorlighetsgraden og konsekvensene av handlingene sine. Det er lettere å kalle slag eller spark for vold, mens trusler, sårende eller krenkende kommentarer på sosiale medier ofte omtales som "kødding" (Hegg, K., et al. 2018).

Det er bred enighet blant informantene om at sosiale medier har en betydelig innvirkning på forekomsten og utøvelsen av vold blant barn og unge.

En informant forklarer:

“Ting starter på sosiale medier, eskalerer, tvinger seg frem på et vis, blir heiet frem av andre til det smeller.

Medietilsynets undersøkelse "Barn og Medier 2024" viser at over halvparten av ungdommer i alderen 13-18 år har sett skremmende eller voldelige bilder på sosiale medier. I tillegg rapporterer 53 prosent at de har sett hatefulle ytringer på nettet minst én gang, en økning fra 2022. Over en tredjedel av barn og unge oppgir å ha sett slikt innhold flere ganger, mens 33 prosent har sett innhold om planlegging av slåsskamper. Flere informanter forteller at det er enkelt for barn og unge å bli eksponert for voldelig innhold på sosiale medier, enten ved å søke det opp selv eller få det tilsendt av andre.

Såkalte exposed-kontoer har blitt mer utbredt blant barn og unge. Disse kontoene administreres av en eller flere personer og deler bilder og videoer på sosiale medier, ofte sendt inn av følgere. Tidligere ble exposed-kontoer hovedsakelig brukt til ryktespredning og hets, men i dag brukes de også til å dele voldsvideoer, overgrepsmateriale og pornografi. Mange av disse kontoene tiltrekker seg raskt et stort antall følgere (Kripos 2022, s. 2-3).

Informanter trekker frem at tilgangen til voldelig innhold kan bidra til å normalisere og endre oppfatningen til barn og unge, slik at det ekstreme blir mindre ekstremt. En informant forklarer: "Det

skjer en normalisering når de poster kniver, kokain og slåssing – andre tror det skal være sånn." Et annet viktig poeng er at filmer som deles på sosiale medier ikke forsvinner over natten. Dersom filmer fra voldshendelser deles på nytt etter noen måneder, kan ungdom tro at det er nye hendelser. Dette kan gi en feil oppfatning av omfanget av vold, hvor noen tror det er flere voldshendelser enn det faktisk er. En informant sier: "En voldshendelse kan bli oppfattet som flere hendelser når det blir spredd, og skape mer frykt, som kan føre til mer bruk av kniv".

Sosiale medier bidrar til at voldshendelser deles grenseløst, hvor den som deler materialet utsetter voldsofferet for enda et overgrep (politiet.no). Deling av nakenbilder og filmer kan få alvorlige helsemessige og sosiale konsekvenser for barn og unge. Det er ikke nødvendigvis selve bildet, men potensialet for at det kan bli eksponert for et ubegrenset publikum, som forårsaker krenkelsen. Den offentlige ydmykelsen oppleves som en invadering av privatlivet og kan være en betydelig belastning (Berggrav, 2018, s.12). Flere informanter viser til at deling av voldsvideoer er noe barn og unge forholder seg til i hverdagen. En ung informant forklarer: "På sosiale medier sprer det seg så raskt. Filmer som ingen behøver å se, som blir spredd og at mange får sett voldtekter eller slåsskamper". En annen ung informant sier:

“Halvtime, så har hele Stavanger-området den videoen.”

Kartleggingen viser tydelig at sosiale medier muliggjør en effektiv mobilisering av barn og unge, noe som kan føre til at slåsskamper får flere tilskuere. Flere informanter mener dette kan eskalere og heie frem voldelig atferd hos de involverte: "Mange tilskuere rundt voldshendelsen kan føre til gruppepress for de involverte". Ifølge politiet anses personer som oppsøker en slåsskamp og involverer seg ved å filme, heie eller rope, som aktive deltakere i hendelsen (politiet.no). Ungdommens raske mobilisering kan føre til en tilskuereffekt, hvor sannsynligheten for at noen hjelper en person i nød reduseres når flere er til stede. Selv om det er mange tilskuere, føler hver enkelt mindre ansvar for å gripe inn (Store norske leksikon, 2021).

Når voldshendelser deles på sosiale medier, kan enkelte barn og unge effektivt bygge fryktkapital

og raskt utmerke seg i ungdomsmiljøet. Ungdom kan få mer anerkjennelse når volden er synlig, enten ved mange tilskuere eller ved at hendelsen filmes og deles. En informant fra skolen nevner at noen ungdommer kommer inn som "konger", hvor alle vet hvem de er uten å ha møtt dem ansikt til ansikt.

Informanter mener at foreldre bør involvere seg mer i barnas digitale liv og sette grenser. En ung informant sier: "Det er lett å finne voldelige filmer på sosiale medier, lett å finne ting barn ikke vil se. Foreldrene stopper ikke barna fra å se på sosiale medier".

En annen informant fra pågående innsats sier:

“Tror det er mange foreldre der ute som ikke vet hva barna har tilgang til. Det er jo opp til foreldrene å prioritere.”

Medietilsynet påpeker at barn og unge sjelden informerer foreldre om sine erfaringer med risiko på sosiale medier. Dette skyldes ofte at de ikke vil påføre foreldrene stress eller frykter å miste tilgang til telefonen sin. Medietilsynet anbefaler at barn ikke bør ha tilgang til sosiale medier før de fyller 13 år, og understreker at foreldre må stå imot presset fra barna sine (Medietilsynet, 2024)

4.6 Har vold blant barn og unge endret seg

Nasjonale tall for 2023 viser en økning i voldsbruk blant barn og unge på 37 prosent sammenlignet med fjoråret. Politidirektoratet ser på økningen som svært alvorlig og bekymringsfull. De viser også til at barn som begår kriminalitet blir yngre, og understreker viktigheten av en tverretattlig innsats rettet mot de aller yngste barna (Politidirektoratet, 2024).

Flere informanter nevner bekymring for voldskriminalitet blant yngre barn. Alvorlig problematikk, som før ble sett på 7. trinn, har flyttet seg nedover til 5. trinn. Imidlertid påpekes det at det ikke gjelder mange barn og unge, det er snakk om en liten gruppe. Vår kartlegging viser tendenser til at voldsbruk er mer utbredt blant yngre barn, men flertallet av informantene uttrykker størst bekymring for barn i ungdomsskolealder og oppover.

En kriminolog ved OsloMet mener at voldstallene for barn og unge fortsatt er lave, men påpeker bekymringsfulle trekk ved ungdomskriminaliteten, som grov vold og skader med knivbruk (Lid, 2024). Flere informanter oppfatter volden som grovere og mer grenseløs nå. En informant sier:

“Før så sparket man ikke når de lå nede. Nå er det ingen grenser, det er brutalt og rått og uten tanke for konsekvenser. Gjengjeldelse og hevn står høyt. Ting blir aldri glemt.

Politiet og flere informanter melder om bekymring for økt bruk av våpen, spesielt kniv. Også skolene hører om flere trusler med kniv. Unge informanter sier: “Mye mer våpen i bildet nå enn før. Kniv er veldig vanlig. Blir bare verre og verre sier lillebroren min som går på ungdomsskolen”. I tillegg til grovere vold, forteller informanter at språkbruken blant barn og unge er tøffere nå.

Politiet viser til at deling av voldsvideoer kan forsterke konflikter, bidra til nye konflikter og gi en smitteeffekt. Deling av voldelig materiale på sosiale medier kan føre til en økning av voldelige hendelser, og at volden blir grovere på grunn av et ønske om oppmerksomhet (politiet.no). Voldens synlighet nevnes av flere. En informant sier at tilgangen og deling av voldelige hendelser på sosiale medier kan være en årsak til at volden oppleves som mer brutal nå enn før:

“Har ikke inntrykk av at den er grovere, bare mer synlig. Nå filmes ting og legges ut.

5.0 HVILKE BEHOV IDENTIFISERER INFORMANTENE?

I Stavanger kommune er det flere tjenester og tilbud som bidrar til forebygging av vold og kriminalitet. Kartleggingsteamet har utarbeidet en oversikt over de mest nevnte tjenestene og tilbudene i denne sammenheng, en liste er vedlagt rapporten.

I kartleggingen har både informanter fra pågående innsats og unge informanter delt sine meninger om hva som hindrer effektiv forebygging rettet mot barn og unge. De har også identifisert flere behov som må tas tak i for å oppnå bedre forebygging. Dette kapitlet vil ta for seg de mangler og behov som kartleggingen har avdekket.

5.1 Tidlig innsats og samfunnets vern

Det store flertallet av informantene fra pågående innsats understreker betydningen av tidlig innsats for å forhindre at barn og unge utvikler alvorlige volds- eller aggresjonsproblemer. På spørsmål om hvor tidlig vi bør starte, lyder svarene: på barneskolen, i barnehagen, på helsestasjonen, eller allerede når mor blir gravid. Tidlig innsats innebærer at tiltak settes inn umiddelbart når utfordringer avdekkes. Dette kan innebære tilrettelegging innenfor det ordinære tilbudet, som helsestasjon, barnehage og skole, eller å sette inn andre særskilte tiltak. Noen informanter mener at vi stort sett lykkes med tidlig innsats, men at det samtidig er noen få barn og unge vi som samfunn ikke klarer å hjelpe. Når disse barna når ungdomsårene, har de ofte vært kjent for systemet i lang tid.

Et dilemma som nevnes i forbindelse med oppfølging av barn og unge som begår alvorlig vold og kriminalitet, er hensynet til den enkelte versus trygghet for alle. Noen informanter mener at samfunnet trenger et større vern mot de barn og unge som utøver vold og begår kriminelle handlinger. I dette ligger det også et hensyn til at barn og unge trenger å ivaretas på en bedre måte for å ikke skade seg selv – et vern som flere informanter påpeker at vi i dag strever med

å oppfylle. Flere nevner at barn og unge som begår alvorlig vold og kriminalitet trenger raske konsekvenser og at det må skje noe. De erfarer at saker henlegges og de unge ikke får hjelp videre i "systemet". Det arbeides i disse dager politisk for å utrede tiltak som skal settes i verk ovenfor unge som begår gjentatt og alvorlig kriminalitet. En nasjonal ekspertgruppe ledet av Knut Storberget skal blant annet se på muligheten for å etablere Nasjonale Trygghetshus. Fristen for arbeidet er 1. mars 2025 (statsforvalteren.no).

5.2 Tett oppfølging og helhetlig tilnærming

Blant kriminalitetsforebyggende tiltak etterlyser flere informanter fra pågående innsats et bedre tilbud for barn og unge som har utøvd, eller står i fare for å utøve alvorlig vold. I denne sammenheng peker flere informanter på betydningen av tett oppfølging.

Både under innledende konsultasjon og i intervjuer med nøkkelinformanter vises det til Danmark og Nørrebro-modellen "Aktive drenge". Dette arbeidet retter seg mot unge gutter som begår vold, hærverk og skaper uro i gatene i København. Modellen fokuserer på å inkludere unge gutter i meningsfulle aktiviteter og fellesskap for å forebygge marginalisering og kriminalitet. Prosjektet arbeider tett med familiene og lokalsamfunnet for å skape trygge rammer og positive utviklingsmuligheter for de unge. Klassekampen publiserte den 19. august 2024 en artikkel om hvordan Bergen kommune har latt seg inspirere av den svenske modellen "Rätt kurva" i kampen mot unge kriminelle. "Rätt kurva" er et skreddersydd program for barn som har begått kriminelle handlinger og står i fare for å bli "livstidskriminelle". Det inkluderer også innsats inn mot hele familien.

Begge modellene innebærer svært tett oppfølging av de unge, samt et tett samarbeid mellom instanser som skole, politi og foreldre. Begge modellene har vist gode resultater. Innsats som retter seg mot hele familien er også noe som trekkes frem som en suksessfaktor blant våre informanter, samtidig har flere inntrykk av at dette ofte er noe vi ikke lykkes med;

“Klassiker er når man jobber med en ungdom som har småsøsken som det ikke jobbes med – disse søsknene kommer ofte etter.

Et ønske fra flere informanter er at Stavanger kommunen lar seg inspirere av slike modeller, som gir helhetlig og tett oppfølging av målgruppen. Helhetlig oppfølging innebærer å vurdere hele situasjonen og alle aspekter av den unges behov, i stedet for å fokusere på enkeltstående problemer. Det handler også om å sikre at alle nødvendige tiltak og ressurser koordineres for å gi best mulig hjelp og støtte. Informant fra pågående innsats:

“Vi må huske at det ikke er en stor gruppe vi snakker om å hjelpe her. Og det å bruke mye penger på et team som jobber veldig tett inn mot gruppen ville vært besparende for samfunnet i det lange løp.

Noen informanter mener at Fullt fokus, et sosialt entreprenørskap, har lykket med å skape et treffsikkert tilbud for unge i målgruppen. Fullt fokus samarbeider tett med tjenester som barnevern, politi og konfliktråd, hvor de blant annet tilbyr et program for unge som skal gjennomføre ungdomsstraff. Gjennom aktivitetstilbud, gruppesamtaler, deltidsjobb og mentor- ordning kan ungdommene få tett oppfølging over flere år.

Behandling til unge med alvorlig vold og aggresjonsproblemer er ofte et tilbud som blir nevnt på spørsmål om hvilke mangler som finnes i tjenestetilbudet. Flere av informantene fra pågående innsats peker på et behov for å utvide ATV-tjenesten i Stavanger kommune, slik at unge som utøver alvorlig vold får tilbud om behandling. Da HØP (handlings og økonomiplan) var oppe til behandling 16. des 2024, ble det vedtatt at Stavanger kommune utvider avtalen med ATV, slik at ATV i Stavanger får mandat til å behandle unge. I intervju sier en informant at behandling kan være en viktig brikke for å forstå hva som ligger bak volden, men at et behandlingstilbud ikke bør stå alene, men som en del av flere tiltak i en godt koordinert innsats.

5.3 Bedre samarbeid og koordinering

Flere informanter fra pågående innsats fremhever betydningen av et godt samarbeid mellom instanser for å lykkes med å hjelpe unge med kriminalitet og voldsproblematikk. Det pekes på betydningen av god koordinering, og det etterlyses i denne sammenheng en koordinatorrolle satt i system; “Vi må unngå silotenkning”, sier en informant. Det vises til et behov for tettere samarbeid mellom fagpersoner som er i direkte kontakt med de unge. En informant sier følgende; “Utfordrende når barneverntjenesten, skolen og politiet jobber med ett barn, uten å vite om hverandre eller snakke sammen”.

Barnekonvensjonen stadfester at alle barn og unge har rett på et privatliv. Målet med taushetsplikt er å beskytte individers personvern og sikre at ikke sensitive opplysninger kommer på avveie. Kartleggingen viser at det kan være behov for økt kompetanse rundt forvaltning av taushetsplikten. Det vises samtidig til et behov på nasjonalt nivå for å tilpasse regelverket slik at det i større grad støtter informasjonsdeling i de saker hvor det ikke foreligger samtykke.

En videregående skole forteller i intervju at ansatte ofte opplever at de, i saker hvor det ikke foreligger samtykke til informasjonsdeling, går glipp av viktig informasjon som kunne vært avgjørende for å ivareta elever etter alvorlige voldshendelser. Skolen er blant flere informanter som viser til Danmark og København, hvor informasjonsdeling praktiseres på en helt annen måte i arbeidet med å hjelpe de unge. De ansatte ved skolen påpeker også at de, uavhengig av taushetsplikten, ofte føler seg glemt i samarbeidet. Skolen sitter gjerne med mye informasjon om hendelser som involverer barn og unge, men denne informasjonen blir ikke videreformidlet fordi samarbeidet ikke fungerer som det burde

På avsluttende konsultasjon var det flere instanser som viste et stort engasjement knyttet til behovet for tettere samarbeid, bedre informasjonsflyt og god koordinering i komplekse saker. Informanter forteller at samarbeidsmøter gjerne avholdes, men mangel på en koordinator- rolle, gjør at ingen “holder” i saken frem til neste møte

5.4 Styrking av eksisterende tilbud

Flere informanter mener vi har mange gode tilbud, og at økt oppmerksomhet bør være på å styrke de eksisterende tilbudene, fremfor å opprette nye. Det kommer frem i kartleggingen at enkelte tjenester både har ønsker og planer om å utvide tilbudet sitt, heriblant å nå en større målgruppe – et arbeid som gjerne vil kreve mer ressurser.

Noen informanter påpeker at tilbudene rettet mot barn og unge bør være mer fleksible. Dette innebærer at tjenestene kan justeres og skreddersys for å møte individuelle behov. Det betyr også at tjenestene er tilgjengelige på ulike tidspunkter og steder. En informant fra pågående innsats sier: "Det offentlige som helhet er preget av en rigid struktur. Få er på jobb etter kl. 15. Ungdommene er avhengige av å få en relasjon til noen. Det er vanskelig å få til fra 08-15 når de egentlig er på skolen. Vi må tilpasse tilbudet til når ungdommene er tilgjengelige."

I tillegg peker noen av våre informanter på stigmatisering som en betydelig utfordring i arbeidet med å tilby adekvat hjelp og støtte til barn og unge i mer sårbare livssituasjoner. En ung informant sier: "De tenker det er teit å få hjelp". En informant fra pågående innsats sier: "De nekter tilrettelegging og tilpasning da de nekter å skille seg ut – ønsker å være 'normale'". Som nevnt tidligere er barn og unge med utfordringer knyttet til kriminalitet og vold ofte marginalisert og har opplevd flere former for utenforskap. Å unngå ytterligere stigma fra hjelpeinstanser er derfor viktig. Kartleggingen viser at dette virker inn på om barn og unge velger å benytte seg av eksisterende tjenester og tilbud.

Det er også et behov for å informere om eksisterende tjenester og tilbud i Stavanger kommune. Flere informanter påpeker at ansatte, foreldre og unge har vanskelig for å orientere seg. Intervjuer med unge informanter avslører at deres kjennskap til ulike tjenester og tilbud er vilkårlig. Enkelte tjenester nevner også at de ser et stort potensiale i å markedsføre seg bedre til andre instanser for å bli mer benyttet.

I tillegg til å styrke eksisterende tilbud, mener informanter at det er et behov for å styrke barn og unges evne til å håndtere følelser og konflikter på en konstruktiv måte. I denne sammenheng fremheves Røde Kors sitt Gatemeulingsprogram, hvor barn og unge mellom 13 og 25 år lærer å forstå og håndtere konflikter med fokus på egne og andres følelser, reaksjoner og behov (Røde Kors, 2024). En annen informant trekker frem psykomotorisk fysioterapi for unge som et godt tilbud. Dette tilbys per i dag hos MO-ung.

Hensikten er å bli bevisst på sammenhengen mellom kropp og sinn, noe som har vist seg nyttig for unge, for å unngå voldelige reaksjoner når følelsene tar overhånd. Sinnemestring for barn og unge trekkes også frem som et behov, hvor flere informanter viser til at Brøsetmodellen har mange gode elementer.

6.0 HVORDAN BØR VI TA TAK I UTFORDRINGENE?

“Hadde det funnes én enkel løsning, hadde vi ikke sittet her i dag.

sier en informant fra pågående innsats. Sitatet understreker kompleksiteten i å håndtere vold og kriminalitet blant barn og unge. Dette kapittelet utforsker ulike strategier og tiltak for å håndtere disse utfordringene. Noen av tiltakene er konkretisert i vår handlingsplan..

6.1 Tilbud til barn og unge som begår alvorlig vold

Skolen er en arena hvor de fleste barn og unge oppholder seg. Både informanter fra pågående innsats og unge informanter mener vi bør styrke den sosialfaglige kompetansen i skolen, for å forebygge at barn og unge involveres i voldshendelser. Informanter understreker viktigheten av at barn og unge har voksne rundt seg som er tilgjengelige, oppmerksomme og nysgjerrige når barna viser utfordringer i klasserommet og/eller i friminuttene.

Barn i en sårbar livssituasjon trenger først og fremst trygghet. Det må etableres trygge relasjoner, hvor det også kan stilles krav og opparbeides tillit. Tilbud som retter seg mot målgruppen bør være fleksible og tilgjengelige. De må kunne tilby en skreddersøm, slik at de tilpasses den enkelte unges behov. Kanskje er det behov for å justere noen tilbud og tiltak slik at de i større grad oppfyller de overnevnte kriteriene for suksess. Det bør også fokuseres på at tiltakene ikke oppleves stigmatiserende for den unge, og at den unge får medvirke og “eie” sin egen endringsprosess.

Å tilby arbeid til barn og unge i denne målgruppen kan være et positivt tiltak, ifølge flere informanter. De peker på at lønnet arbeid ofte appellerer til de unge. En studie fra Chicago viste at sommerjobber med oppfølging kunne redusere risikoen for at ungdom blir arrestert for voldskriminalitet med 43 %. Ungdommene i studien jobbet deltid i åtte uker og ble fulgt opp av mentorer. Den positive effekten varte i over et år (forskning.no). Forsker Christer

Hyggen ved NOVA mener at sommerjobber også kan forebygge vold blant norske ungdommer, og at det positive aspektet handler om mer enn bare struktur i hverdagen og mindre tid til lediggang. Som våre informanter også påpeker, kan arbeid gi positive opplevelser som mestring, tilhørighet og mening med tilværelsen. Det presiseres at slike tiltak krever svært tett oppfølging av målgruppen for å lykkes.

6.2 Sikre koordinering og tettere samarbeid

Våre informanter mener det er behov for å sikre et bedre samarbeid mellom tjenester, hvor ansvaret for koordinering ikke blir personavhengig eller vilkårlig fra sak til sak. For å oppnå effektiv forebygging rettet mot barn og unge, bør man også i mindre grad tenke individfokustert, men se hele familien og laget rundt barnet. Dette kan også bidra til at vi i større grad lykkes med tidlig innsats – hvor man for eksempel lettere kan forhindre at småsøsken, i negativ forstand, følger i storesøskens fotspor.

Et forslag som løftes frem under avsluttende konsultasjon er å opprette en SLT koordinatorstilling i alle bydeler i Stavanger kommune. Målet som blir skissert er at dette skal bidra til at det sikres et helhetlig og godt samarbeid rundt de barn og unge som står i fare for å utøve gjentakende alvorlig vold og kriminalitet.

Andre forslag som nevnes er å gjøre Stavanger til en BTI-kommune. Dette innebærer å bruke Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)-modellen for å sikre tidlig innsats og bedre samarbeid mellom ulike tjenester. Målet er å gi barn, unge og deres familier nødvendig hjelp så tidlig som mulig, spesielt for de familier det er knyttet bekymring til (forebygging.no).

Oslo kommune har utarbeidet veilederen “Utenfor boksen, innenfor lovverket – Veileder for god informasjonsflyt” (Oslo kommune, 2022). Denne veilederen har som mål å bedre samarbeid og informasjonsflyt mellom instanser. En tilsvarende veileder for Stavanger kommune kan kanskje bidra til at de som arbeider med barn og unge blir tryggere på hvilken informasjon de kan forvente å motta, samt hva de har lov til å dele og ikke dele.

6.3 Tydelig og tilgjengelig informasjon

Å samle informasjon om tjenester og tilbud kan bidra til mer effektivt samarbeid og til at man kan iverksette målrettede tiltak på et tidligere tidspunkt. Under avsluttende konsultasjon påpekte noen informanter at oversikten over tjenester og tilbud kan gjøres enda mer tilgjengelig ved å utvikle en brukervennlig søkefunksjon. Denne søkefunksjonen bør inneholde informasjon på flere ulike språk.

Et annet tiltak kan være å drive digital markedsføring ved å gjøre informasjon om de ulike tjenestene og tilbudene tilgjengelig på barn og unges digitale arenaer, som TikTok, Discord, Instagram og Snapchat. Dette kan bidra til økt bevissthet om hvilke tilbud som finnes, spesielt for yngre målgrupper. Det kan også fungere som en motvekt til eksisterende bruk av sosiale medier ved å at det formidler kunnskapsbasert informasjon.

6.4 Foreldreinvolvering – dialog og fellesskap

Hvilke tiltak må iverksettes for å fremme økt dialog og fellesskap i et samfunn hvor vi i økende grad preges av en individualistisk tankegang – “meg og mitt”? Hvordan kan vi oppnå dette “laget” – eller “landsbyen rundt barnet”?

Ett tiltak kan være å optimalisere organiseringen av stormøter eller dialogmøter for barn og foreldre. Dette er et forslag som ble løftet frem på avsluttende konsultasjon. En av deltakerne forklarte hvordan de på Kristianslyst ungdomsskole har lyktes med å arrangere “dialogkonferanse”, hvor de erfarer et svært godt oppmøte både fra barn og foreldre. Organisering av dialogkonferansen innebærer blant annet obligatorisk oppmøte for elevene, noe som gjør at også foreldre deltar i større grad. Dialogkonferansen legger til rette for god dialog, både mellom foreldre, men også mellom foreldre og barn. Dette er et eksempel på en møteplass som kan bidra positivt til økt kunnskap, samhold og fellesskap.

For å styrke fellesskap og dialog er det viktig å tilby tilstrekkelig norskopplæring til både barn og foreldre. For å fremme inkludering og støtte for flerkulturelle familier, må vi også styrke mangfolds

kompetansen i skolen og hjelpetjenestene. I dag legges det større vekt på bruk av digitale plattformer i samarbeidet mellom skole og hjem. Disse plattformene må være brukervennlige. For foreldre med begrensede språkkunnskaper, analfabetisme eller lignende utfordringer, må vi finne alternative måter å gi tilgang til informasjon.

6.5 Sosiale medier

Barn under 15 år mangler flere grunnleggende kognitive, sosiale og emosjonelle ferdigheter, noe som gjør dem spesielt sårbare i den digitale verden. I forslaget til statsbudsjettet for 2025 vektlegger regjeringen bedre beskyttelse av barn og unge i det digitale rom, med økt innsats for å sikre en trygg digital oppvekst. Regjeringen ønsker å heve aldersgrensen for når barn og unge kan opprette egen bruker på sosiale medier til 15 år (Medietilsynet, 2024). Uavhengig av nasjonale tiltak, er det viktig at barn og unge rustes til å bedre kunne håndtere den digitale arenaen, og bli bevisst konsekvensene av sin egen oppførsel på nett. Blant annet er det viktig at barn og unge kjenner til straffelovens paragraf 267 A, som omhandler deling av krenkende materiale.

Flere tjenester og organisasjoner driver allerede med informasjonsarbeid om nettvett og sosiale medier. For å gjøre dette arbeidet mer koordinert og målrettet, kan det være nyttig å samle disse kreftene i en felles arbeidsgruppe. En slik gruppe kan bidra til at informasjonsarbeidet blir mindre vilkårlig og mer systematisk. Arbeidsgruppen kan for eksempel samarbeide om å utvikle opplegg for dialogkonferanser i skolen

6.6 Samarbeid og tiltak i offentlige rom

Kartleggingen viser at vold og kriminalitet ofte forekommer i sentrumsområder og på kollektivtransport, hvor rusmidler kan være involvert. For å forebygge at unge involveres i voldshendelser og for å øke deres trygghetsfølelse, er det viktig å jobbe med disse utfordringene på flere plan. Tiltak kan inkludere tilstedeværelse av politi, vektere, natteravn og uteseksjon i utsatte områder. Det er også viktig å tilby barn og unge alternative møteplasser, som fritidsklubber og idrettstilbud.

Stavanger kommune bør samarbeide tett med nabokommuner, ettersom barn og unge ofte oppholder seg over større områder og på tvers av kommunegrenser. Statsforvalteren i Rogaland har allerede bevilget penger til et interkommunalt oppsøkende ungdomsteam, som skal dekke kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg. Teamet skal være et supplement til de eksisterende tjenestene i kommunene .

Fordi alkohol og illegale rusmidler ofte er knyttet til vold og kriminalitet, er også et godt samarbeid mellom politi, påtalemyndighet, konfliktråd og rusfeltet sentralt i arbeidet med å forebygge vold og kriminalitet blant unge. I denne sammenheng kan det være verdt å nevne tilskuddsordningen til kommunalt rusarbeid 2025, som skal bidra til å styrke tilbud innen forebygging, tidlig intervensjon, behandling og oppfølging til personer med rusmiddelrelaterte problemer og deres pårørende.

7.0 HANDLINGSPLAN MED FORSLAG TIL TILTAK

Handlingsplanen er utarbeidet basert på mangler og behov avdekket i kartleggingen. Det er identifisert mangler og behov på universelt, selektivt og indikativt nivå. Derfor inkluderer vi forslag til tiltak på alle tre nivåer:

Universelle tiltak: Tiltak rettet mot alle barn og unge, og deres familier.

Selektive tiltak: Tiltak rettet mot utsatte barn og unge, og deres familier.

Indikative tiltak: Tiltak rettet mot barn og unge som utøver vold.

MÅL	TILTAK	ANSVAR	ØKONOMI	TID
Helhetlig og koordinert innsats	1. Det bør vurderes innføring av samarbeidsmodellen Bedre tverrfaglig innsats (BTI) i Stavanger kommune	Kommunedirektøren	Krever midler	2025/ 2026
Verktøy til barn og unge	2. Tilby Gatemebling til barn og unge i skoletid	Uteseksjonen, SLT-koordinator og Røde Kors	Krever ikke midler	2025/ 2026
	3. Se på mulighet for å tilby FlexID til barn og unge med flerkulturell bakgrunn i skoletid	Uteseksjonen og SLT-koordinator	Krever ikke midler	2025/ 2026
Styrke samarbeid mellom instanser	4. Utarbeide veileder for forvaltning av taushetsplikt og god informasjonsflyt	Jurist/rådgiver i oppvekst og utdanning	Krever midler	2025
Kompetanseheving	5. Tilby miljøveiledere i skolen kurs i Gatemebling	SLT-koordinator	Røde kors tilbyr kurset	2025/ 2026
	6. Gjennomføre Traumeskolen i regi av RVTS som pilotprosjekt hos en instans	Uteseksjonen	Krever ikke midler	2025
Tett oppfølging og behandling	7. Oppfølging av de mest utsatte barn og unge som begår kriminalitet og vold	Ungdom og Fritid	Avsatt midler i HØP	2025
	8. Behandling til unge under 18 år som utøver vold	Samarbeidsavtale mellom Stavanger kommune og ATV	Avsatt midler i HØP	2025
Identifisere negativ utvikling i ungdomsmiljøet	9. Systematisere bruk av feltundersøkelse og fokusgruppe for å kartlegge og innhente informasjon fra barn og unge	Uteseksjonen	Krever ikke midler	2025
	10. Etablere samarbeidsrutiner med oppsøkende tjenester i tilgrensende byer/tettsteder	Uteseksjonen	Krever ikke midler	2025
Økt kompetanse om sosiale medier	11. Skolene oppfordres til å bruke dialogkonferanser som møteform for å øke kompetansen om sosiale medier blant barn/ungdom og deres foresatte	Skoler	Krever ikke midler	2025
	12. Hente inn erfaring på digitalt oppsøkende arbeid fra andre oppsøkende tjenester	Uteseksjonen	Krever ikke midler	2025
Tilgjengelig informasjon	13. Gjøre oversikt over tilbud til barn og unge i Stavanger kommune bedre kjent og brukervennlig. Se på muligheten for å gjøre informasjonen tilgjengelig på flere språk	SLT-koordinator og kommunikasjonsavdeling	Mulig dette krever midler	2025/ 2026
Treffsikre tilbud	14. Arbeidstrening med tett oppfølging til unge gutter som begår vold og kriminalitet	Ungjobb	Krever midler	2026
Økt medvirkning	15. Sikre at barn og unge medvirker i utforming av tilbud og tjenester i kommunen	Virksomhetene i kommunen	Krever ikke midler	2025
Foreldrestyrkende tiltak	16. Samarbeid med Fedrenettverk i prosjektet "Foreldre vil være med"	Ungdom og Fritid og Fedrenettverk	Krever ikke midler	2025
	17. Tilby Tuning in to Teens (TINT)	Uteseksjonen	Krever ikke midler	2025/ 2026

Forklaring bak tiltakene på handlingsplanen:

1. Vi anbefaler at det settes ned en arbeidsgruppe som kan innhente informasjon fra andre kommuner som har implementert BTI-modellen . Stafettloggen brukes som et verktøy i BTI-modellen. Det ble i 2021 gjort en utredning i Oslo kommune av digitale samarbeidsverktøy, hvor stafettloggen ble vurdert som det mest intuitive og brukervennlige verktøyet .
2. Det bør ses på mulighet for å tilby Gatemebling til barn og unge i skoletid. Røde Kors har tilbudt seg å dekke kostnadene ved sertifisering. Dette tilbudet må formaliseres.
3. Vi foreslår at det settes ned en arbeidsgruppe som kan få oversikt over hvem i kommunen som er sertifiserte i FlexId , og hvordan tilbudet kan tas i bruk i skoletid.
4. Vi foreslår at det utarbeides en veileder for forvaltning av taushetsplikt og god informasjonsflyt i Stavanger kommune, med inspirasjon fra SALTO i Oslo.
5. Flere miljøveiledere i skolen bør tilbys kurs i Gatemebling i regi av Røde Kors. Én skole kan velges ut som pilot, og Røde Kors tilbyr kurset.
6. Vi foreslår at det gjennomføres Traumeskolen i regi av RVTS hos én instans i kommunen. Nytteverdien må evalueres og dokumenteres.
7. Opprette et tilbud til barn og unge som begår kriminalitet og vold. Det er avsatt midler til nytt tiltak i Handlings og økonomiplan (HØP) for Stavanger kommune. Tilbudet bør ha fokus på fleksibilitet og tilgjengelighet utenom ordinær arbeidstid.
8. Avtale med Alternativ til Vold som behandlingstilbud for unge under 18 år som utøver vold. Det er avsatt midler til nytt tilbud i HØP.
9. For å tidlig kunne identifisere negativ utvikling i ungdomsmiljøet i Stavanger kommune foreslår vi at det innhentes informasjon direkte fra barn og unge. Dette kan eksempelvis gjøres i form av feltundersøkelser eller fokusgrupper i regi av Uteseksjonen. Informasjon som innhentes må dokumenteres.

10. Vi anbefaler at det etableres formaliserte samarbeidsrutiner med oppsøkende tjenester i tilgrensende byer/tettsteder.
11. Vi foreslår å bruke dialogkonferanse som møteform for å sikre god informasjon og dialog mellom foresatte og barn/ungdom om sosiale medier. Kristianslyst ungdomsskole har lang erfaring med å gjennomføre slike konferanser, og bør konsulteres av andre skoler som ønsker å implementere denne møteformen. Det er viktig å sørge for at de som trenger tolk, får tilgang til dette under møtene.
12. Vi foreslår at Uteseksjonen henter inn erfaring på digitalt oppsøkende arbeid fra andre oppsøkende tjenester i landet.
13. Det er viktig at oversikten over tilbud til barn og unge i Stavanger kommune gjøres bedre kjent, og brukervennlig på flere språk.
14. Vi foreslår at det opprettes et tilbud om arbeidstrening med tett oppfølging til unge gutter som begår vold og kriminalitet i Stavanger kommune. Arbeidstreningen krever svært tett oppfølging av jobbmentor.
15. Det må sikres at barn og unge involveres i utforming av tilbud og tjenester i kommunen. Det vil være virksomhetenes ansvar å ha en plan for hvordan de kan få barnets og ungdommens stemme med i dette arbeidet.
16. Vi anbefaler samarbeid med fedrenettverket fra prosjektet "Foreldre vil være med". Fedre-nettverk i Stavanger har som formål å styrke minoritetsfedres deltakelse i egne barns liv. De jobber for å skape nye samarbeidsmuligheter mellom fedre, systemet og lokalsamfunnet. De er et prosjekt i Stavanger kommune til juni 2025, og vil deretter fortsette arbeidet som en forening.
17. Vi foreslår at det tilbys Tuning into Teens (TINT) på en pilotskole. Nytteverdien evalueres og dokumenteres for å vurdere videre tilbud.

8.0 RERERANSELISTE

Stavanger kommune. (2024, 13. Mars).

Fakta om Stavanger. Stavanger kommune.
<https://www.stavanger.kommune.no/om-stavanger-kommune/fakta-om-stavanger/>

Statistisk sentralbyrå. (2024).

Kommune Stavanger (Rogaland).
<https://www.ssb.no/kommunefakta/stavanger>
Østbø, M.H. (2024, 26. Januar).

Ordføreren skrev bekymringsmelding: - Stadig mer alvorlig og brutal kriminalitet.

Stavanger Aftenblad.
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/nQd29d/ordfoereren-skrev-bekymringsmelding-om-ungdomsvold>

Bogen, S.E. (2024, 13. November).

Unge er lei av å bli stemplet som kriminelle: - Overdrevet i media. Stavanger Aftenblad
<https://www.nrk.no/rogaland/unge-er-lei-av-a-bli-stemplet-som-kriminelle-det-blir-overdrevet-i-media-1.17096415>

Store norske leksikon. (2020). **Kriminalitet.**
<https://snl.no/kriminalitet>

Store norske leksikon. (2021). **Tilskuereffekten.**
<https://snl.no/tilskuereffekten>

Store norske leksikon. (2023). **Sosiale medier.**
https://snl.no/sosiale_medier

Isdal, P. (2018). **Meningen med volden** (2.utg.).
Kommuneforlaget AS.

Korus Vest, Bergen. (2014). **Hurtig kartlegging og handling.** Manual. Bergen: Stiftelsen Bergensklinikkene.

Sør-Vest politidistrikt. (mars, 2024). **Anmeldt kriminalitet og politiets straffesaksbehandling i Sør-Vest politidistrikt 2023.** Politiet.
<https://kudos.dfo.no/documents/104607/files/41149.pdf>

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. (2018, 24. April). **Risikofaktorer for utøvelse av vold blant unge: Veileder for helse- og omsorgstjenestens arbeid med vold i nære relasjoner.**
<https://voldsveileder.nkvts.no/innhold/personer-som-utover-vold/risikofaktorer-og-tegn/risikofaktorer-unge/>

Krug, E, et al. (2002). **World report on violence and health.** WHO.

https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/424959241545615_eng.pdf?sequence=1

By- og regionforskningsinstituttet NIBR, Velferdsforskningsinstituttet NOVA. (februar, 2024). **Er barn og unge blitt mer kriminelle en før?** OsloMet.
<https://www.oslomet.no/forskning/forskningsnyheter/mer-ungdomsvold-enn-for>
Folkehelseinstituttet. (juni, 2019).

Folkehelseinstituttet: **Risikofaktorer for vold blant barn og unge.** FHI.

<https://www.fhi.no/he/folkehelseinstituttet/skader/vold/?term=>

Folkehelseinstituttet. (desember, 2019). **Alkohol og vold.** FHI

<https://www.fhi.no/le/alkohol/alkoholinorge/konsekvenser-av-alkoholbruk/alkohol-og-vold/?term=#hovedpunkter>

Prop. 190 L (2020–2021). **Endringer i straffeprosessloven og straffeloven (kriminalisering av deltakelse i kriminelle sammenslutninger).** Justis- og beredskapsdepartementet.
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-190-l-20202021/id2847519/?ch=3>

Munkvik, C (2024, 29.oktober). **Barn tatt med kniv i stavanger sentrum – For å beskytte seg.** Stavanger Aftenblad.
<https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/lwJ38o/barn-tatt-med-kniv-i-stavanger-sentrum-for-aa-beskytte-seg>

Næss, R.R. (november, 2024). **“Er du snitch er du ferdig”.** Utviklingsprosjekt ved USN.
<https://www.usn.no/forskning/forskningsgrupper-og-senter/barnehage-skole-og-hoyere-utdanning/utdanningskvalitet-og-profesjonelt-handlingsrom-i-barnehage-skole-og-hoyere-utdanning/er-du-snitch-er-du-ferdig>

Politidirektoratet. (2024, 24.januar). **Bekymringsfull utvikling innen ungdomskriminalitet.**
<https://www.politiet.no/aktuelt-tall-og-fakta/aktuelt/nyheter/2024/01/31/bekymringsfull-utvikling-innen-ungdomskriminalitet/>

Bakken, A. (2024). **Ungdata 2024. Nasjonale resultater.** NOVA Rapport 6/24. Oslo: NOVA, OsloMet.
https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/11250/3145138/Ungdata2024_

NasjonaleResultater_UU.pdf?sequence=1&isAllowed=y OsloMet (2022). **Ungdata 2022. Stavanger kommune.** Velferdsforskningsinstituttet NOVA.

https://www.stavanger.kommune.no/siteassets/kultur-og-fritid/ungdom-og-fritid/ungdata/ungdata-rogaland_stavanger_2022_ungdomsskolen_kommune.pdf

Eriksen, S.H. (2016). **Prøv å forstå meg. En veileder til forebygging og behandling av volds- og aggresjonsproblemer hos ungdom.** Alternativ til vold. atv-stiftelsen.no/wp-content/uploads/2017/03/Veileder-Rødt-kort-prosjekt-lavopppløslig.pdf

Hegg, K., Storsveen, K.A., Bell, T., Davies, A., Fossum, M.P., Kristofersen, O. (2018). **Hvordan forebygge og håndtere mobbing, overgrep og kriminalitet på nettet.** Salto.

[Hvordan forebygge og håndtere mobbing, overgrep og kriminalitet på nettet.pdf](http://Hvordan%20forebygge%20og%20h%C3%A5ndtere%20mobbing,%20overgrep%20og%20kriminalitet%20p%C3%A5%20nettet.pdf)

Oslo politidistrikt og Oslo kommune. (2021). **Utenfor boksen – innenfor lovverket. Veileder for god informasjonsflyt.** Salto.

<https://kudos.dfo.no/documents/48285/files/30710.pdf>

Medietilsynet. (2024, 5.februar). **Robust, resignert eller nummen? Intervjuer med ungdom og foreldre om skadelig innhold på nett.** Medietilsynet.

https://www.medietilsynet.no/globalassets/dokumenter/rapporter/240205_robust_resignert_nummen.pdf

Medietilsynet. (august, 2024). **Stadig flere unge ser vold på nett.** Medietilsynet.

<https://www.medietilsynet.no/nyheter/aktuelt/stadig-flere-unge-ser-vold-pa-nett/>

Medietilsynet. (oktober, 2024). **Økt innsats for trygg digital oppvekst i statsbudsjettet.** Medietilsynet.

<https://www.medietilsynet.no/nyheter/aktuelt/okt-innsats-for-trygg-digital-oppvekst-i-statsbudsjettet/>

Medietilsynet. (november, 2024). **Foreldre oppfordres til å overholde aldersgrensen på sosiale medier.** Medietilsynet.

<https://www.medietilsynet.no/nyheter/aktuelt/foreldre-oppfordres-til-a-overholde-aldersgrensen-pa-sosiale-medier/>

Medietilsynet. (november, 2024). **Aldersgrense på sosiale medier: Slik påvirkes barna.** Medietilsynet.

<https://www.medietilsynet.no/digitale-medier/aldersgrenser-sosiale-medier/aldersgrense-sosiale-medier-slik-pavirkes-barna/>

Kvittingen, I. (desember, 2014). **Sommerjobb gjør ungdom mindre voldelige.** Forskning.no.

<https://www.forskning.no/barn-og-ungdom/sommerjobb-gjor-ungdom-mindre-voldelige/525643>

Forebygging.no. (november, 2024). **Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI).** Forebygging.no

<https://www.forebygging.no/BTI/>

Kripos. (januar, 2022). **Ungdom henges ut på nett: Deling av ulovlig og bekymringsverdig materiale av barn og ungdom.** Kripos.

<https://www.politiet.no/globalassets/tall-og-fakta/voldtekt-og-seksuallovbrudd/fenomenrapport-exposed-kontoer.pdf>

Statsforvalteren i Innlandet. (2024). **Knut Storberget skal lede ekspertgruppe om barne- og ungdomskriminalitet.** Statsforvalteren i Innlandet.

<https://www.statsforvalteren.no/innlandet/nyheter/2024/08/knut-storberget-skal-lede-ekspertgruppe-om-barne-og-ungdomskriminalitet/>

Berggrav, S. (desember, 2018). **Hvis du liker meg, må du dele et bilde.** Redd barna.

<https://www.reddbarna.no/content/uploads/2020/12/Hvis-du-liket-meg-m%C3%A5-du-dele-et-bilde.pdf>

Røde kors (2024). **Gatemebling: Å løse konflikter er ikke en medfødt egenskap. Det må læres.** Røde kors.

<https://www.rodekors.no/tilbudene/gatemebling/>

Hansen, B.E. (2023). **Når barn og unge deltar i forskning.**

De nasjonale forskningsetiske komiteene.

<https://www.forskningsetikk.no/ressurser/fbib/bestemte-grupper/barn/>

Liste over tilbud, tiltak og tjenester i Stavanger:

Liste over tilbud, tiltak og tjenester i Stavanger	Beskrivelse
Uteseksjonen	<p>Målgruppe: 10 - 25 år</p> <p>Uteseksjonen oppsøker enkeltindivid/grupper for å forebygge negativ utvikling, og kartlegge ungdomsmiljøet. De jobber på individ- og gruppenivå, og det er frivillig for barn og unge å ha kontakt.</p> <ul style="list-style-type: none">• Oppsøkende i sentrum og bydeler• Individuelle samtaler• Aktiviteter• Foreldreveiledning• Gestaltterapi• Informasjon og foredrag• Repulse• Tuning into teens for foreldre på 7.trinn• Flex Id <p>Åpningstider: Man: 08.00 - 15.00 Tir, ons og tor: 08.00 - 22.30 Fre: 08.00 - 23.00 Tlf: 910 07 168</p> <p>Uteseksjonen Stavanger kommune</p>
MO-Ung	<p>Målgruppe: 15 - 25 år</p> <p>MO-Ung er et tilbud for ungdom og unge voksne med rusproblemer, med eller uten samtidig psykiske plager. MO-Ung tilbyr også veiledning til foreldre.</p> <ul style="list-style-type: none">• Individuelle samtaler• Familieoppfølging• Døgntilbud• Rådgivning• Psykomotorisk behandling• Repulse <p>Åpningstider: Man, ons og tor: 08.00 - 20.00 Tir og fre: 08.00 - 15.30 Tlf: 969 43 218</p> <p>Mottak- og oppfølgingscenter for unge - MO-Ung Stavanger kommune</p>
Ungbo	<p>Målgruppe: 16 - 23 år.</p> <p>Ungbo er et ettervernstiltak for ungdom som er på vei til å bli voksne, og trenger støtte i denne overgangen. Ungdommene som blir søkt inn til Ungbo ar til felles at de av ulike grunner ikke kan bo sammen med foreldrene. Målet er å hjelpe den enkelte ungdom med å klare overgangen inn i voksenlivet på en best mulig måte.</p> <p>UNGBO Stavanger kommune</p>

Liste over tilbud, tiltak og tjenester i Stavanger	Beskrivelse
Nesten voksen	<p>Målgruppe: 15 - 18 år som bor hjemme</p> <p>Nesten voksen er et pilotprosjekt i samarbeid med Ungbo og barnevernstjenesten. Tiltaket har som mål å gi tett oppfølging av ungdom i en krevende livsfase for å forhindre negativ utvikling, langvarig utenforskap og hasteflytting.</p> <p>UNGBO Stavanger kommune</p>
Fullt fokus	<p>Målgruppe: alle barn, unge og deres familie</p> <p>Fullt Fokus er et sosialt entreprenørskap som retter seg mot utsatte barn og unge, og deres familier. Tiltaket tilpasses etter ungdommens ønsker og behov. Ansatte i Fullt fokus sin rolle er blant annet å veilede ungdommene til å drive med hverdagsaktivitet som gir driv og mening.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbyr alternative mestringsarenaer og trening • For ungdom som har begått/står i fare for å begå kriminalitet eller havne i utenforskap • Familieveiledning • Tiltak i ungdomsstraff/ ungdomsoppfølging • Ungdom som mentorer • Hjelper til med å skaffe jobb <p>Tlf: 930 13 441</p> <p>Hjem - Fullt Fokus</p>
Barnevernet	<p>Målgruppe: 0 - 23 år</p> <p>Barnevernets oppgave er å ta vare på de mest utsatte barna. De skal beskytte barn mot omsorgssvikt og sikre barn trygghet og utviklingsmuligheter.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drøfte bekymring for om barn utsettes eller er vitne til vold i nære relasjoner og/eller seksuelle overgrep • Repulse • Familieråd • Konsultasjonsteam mot vold og overgrep • Ettervernstiltak <p>Tlf: Sentralbord: 51912600 Mottak/Barnevernsvakt: 911 73 313 Alarmtelefon barn og unge: 116 111</p> <p>Barnevern Stavanger kommune</p>
Politiet	<p>Målgruppe: Alle barn, unge og deres familier</p> <p>Politiet har ansvar for å opprettholde lov og orden i samfunnet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forebyggende virksomhet - U18 - Undervisningsopplegget: Delbart - Nettpatruljen <p>Tlf: 51899000</p>

Liste over tilbud, tiltak og tjenester i Stavanger	Beskrivelse
Blå Kors	<p>Blå Kors jobber med forebyggende tiltak og inkludering, spesielt rettet mot barn og unge, i tillegg til behandling og oppfølging etter behandling.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rusproblematikk • Aktivitetstiltak • Oppfølgingstiltak • Nettverkstiltak • Hverdagsstøtte • Bolig, arbeid og skole • Kurs i hverdagskompetanse <p>Tlf: 95973890</p> <p>Blå Kors steg for steg Stavanger</p>
Innsatsteamet	<p>Målgruppe: 12 - 18 år</p> <p>Innsatsteamet gir rask psykisk helsehjelp til unge som har milde til moderate psykiske plager, for eksempel nedstemthet, begynnende angstsymptomer, stress som påvirker i hverdagen og lignende. Det er frivillig å prate med Innsatsteamet.</p> <p>Åpningstider: Man og ons: 08.00 – 20:00 Tir, tor og fre: 08.00 – 15.00</p> <p>Tlf: 457 38 538</p> <p>Innsatsteamet for ungdom Stavanger kommune</p>
Helsestasjon for ungdom (HUF)	<p>Målgruppe: 16 - 23 år</p> <p>Helsestasjon for ungdom er en gratis helsetjeneste for ungdom fra 16 til og med 23 år, og alle elever i videregående skole.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuelle samtaler • "Spør først"; et undervisningsverktøy med mål om å forebygge seksuelle overgrep, og fremme en positiv og seksuell utvikling • Psykisk helseteam <p>Åpningstider: Man, ons og tor: 08.00 – 17.00 Tir og fre: 08.00 – 15.00</p> <p>Tlf: 900 93 544</p> <p>Helsestasjon for ungdom Stavanger kommune</p>
Støttesenter for kriminalitetsutsatte	<p>Målgruppe: Alle</p> <p>Her kan man få informasjon og veiledning om det å anmelde, og støtte hele veien fra politianmeldelse til saken er avgjort. Støttesenteret kan gi vitnestøtte før, under og etter en eventuell rettssak. I tillegg kan en få informasjon om voldserstatning.</p> <p>Åpningstider: Man – fre: 09.00 – 15.00</p> <p>Tlf: 800 40 008</p> <p>Støttesenter for kriminalitetsutsatte – Politiet.no</p>

Liste over tilbud, tiltak og tjenester i Stavanger	Beskrivelse
Bufetat	<p>Bufetat tilbyr det kommunale barnevernet differensierte og spesialiserte barnevernsinstitusjoner, fosterhjem og spesialiserte hjelpetiltak i hjemmet. Etaten har ansvar for at tjenestene drives med forsvarlig kvalitet, og at tjenestetilbudet er tilstrekkelig for behovet i befolkningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Institusjoner • Beredskapshjem • Fosterhjem <p>Tlf: 46 61 90 00</p> <p>Om Bufdir og Bufetat Bufdir</p>
Multisystemisk terapi (MST)	<p>Målgruppe: Familier med ungdom med alvorlige adferdsvansker.</p> <p>MST er et hjemmebasert behandlingstilbud for familier med ungdom med alvorlige adferdsvansker. MST er et alternativ til plassering utenfor hjemmet. MST-teamene jobber på oppdrag fra de kommunale barneverntjenestene.</p> <p>Tlf: 46 61 90 00</p> <p>Multisystemisk Terapi (MST) Bufdir</p>
Familievernkontoret i Sør-Rogaland, avdeling Stavanger	<p>Familievernkontoret tilbyr rådgiving, veiledning, kurs og samtalegrupper. Tilbudet er gratis og trenger ingen henvisning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hjelp til parforholdet • Hjelp til familien • Hjelp til samarbeid om felles barn (foreldre som ikke bor sammen) • Hjelp til barn og unge • Tilbud til foreldre som er fratatt omsorgen for barnet sitt. • Mekling ved samlivsbrudd <p>Tlf: 51 53 81 50</p> <p>Familievernkontoret i Sør-Rogaland, avdeling Stavanger Bufdir</p>
Nye mønstre - Trygg oppvekst	<p>Målgruppe: Barnefamilier i lavinntekt</p> <p>Nye mønstre - trygg oppvekst er en arbeidsmodell for samordning av tiltak for familier i lavinntekt, hvor barna har risiko for å utvikle helseutfordringer og utenforskap. I Nye mønstre skal familiekoordinator være én kontaktperson inn til hjelpeapparatet, og arbeide helhetlig både med barn og foreldres utfordringer over 5 år.</p> <p>Samordnede tiltak for barnefamilier med lav inntekt Stavanger kommune</p>

Liste over tilbud, tiltak og tjenester i Stavanger	Beskrivelse
Konfliktrådet	<p>Målgruppe: Alle</p> <p>Konfliktrådet er en statlig tjeneste som tilbyr mekling som metode for å håndtere lovbrudd eller konflikter. Meklerne i konfliktrådet legger til rette for møtene mellom de involverte partene. Det er gratis å bruke konfliktråd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjenopprettende prosess • Ungdomsstraff • Ungdomsoppfølging <p>Tlf: 53014379</p> <p>Konfliktrådet Sør-Vest</p>
Ungjobb	<p>Målgruppe: unge under 18 år</p> <p>Ungjobb er et tilbud som hjelper unge under 18 år ut i jobb. Ungjobb tilbyr sommerjobb, kurs, workshops og deltakelse i ulike "ungdomscrew".</p> <p>Ungjobb Stavanger Stavanger kommune</p>
Memox	<p>Memox tilbyr familieveiledning og annen støtte på familiens morsmål, med utgangspunkt og forståelse for familiens kulturelle bakgrunn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Familieveiledning i hjemmet • Bruke hverdagsituasjoner til å trene på nye ferdigheter • Utviklingsstøtte, mestring og utvikling • Styrke selvbildet • Fokus på arena barn og unge beveger seg i • Oppfølging og veiledning av ungdom som står i fare for å falle utenfor • Skolevegring • Kriminalitetsforebyggende arbeid • Øke sosial kompetanse <p>Tlf: 918 00 587</p> <p>Multikulturell familieveiledning på morsmål</p>
Stavanger Røde Kors	<p>Stavanger Røde Kors har varierte aktiviteter innen hjelpekorps og omsorg.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gatemegling – kurs for å lære konflikthåndtering • Fellesverket er en nasjonal satsing på ungdomsarenaer og består av ungdomshus med gratis aktivitetstilbud for alle mellom 13 og 25 år. <p>Tlf: 51523850</p> <p>Stavanger Røde Kors - Røde Kors</p>

Liste over tilbud, tiltak og tjenester i Stavanger	Beskrivelse
Barne- og familiesenteret	<p>Barne- og familiesenteret er et lavterskeltilbud som gir veiledning og støtte til foreldre med barn 0 - 18 år, gravide og ungdom. Tilbudet er gratis, og du kan selv ta kontakt.</p> <p>Åpningstider: Man- fre: 08.00 - 15.30 Tlf: 95 27 52 11</p> <p>Barne- og familiesenteret Stavanger kommune</p>
BUP	<p>Målgruppe: 0-17 år</p> <p>Poliklinikk hvor barn, ungdom og foresatte kan få tilbud om hjelp til alvorlige psykiske vansker. For å komme i kontakt med BUP må man ha en henvisning fra fastlege eller barneverntjenesten. BUP kan også tilby råd og veiledning til skoler, helsesøstre, barneverntjenester og barnehager.</p> <p>Tlf: 51515595</p> <p>Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling (BUP) sentrum (Stavanger) - Helse Stavanger HF (helse-stavanger.no)</p>
ATV	<p>ATV Stavanger gir behandling til voksne som ønsker å slutte å bruke vold mot partner eller barn, og til voksne og barn som har blitt utsatt for vold i nære relasjoner.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individualterapi • Gruppeterapi <p>Tlf: 519 34 343</p> <p>Stavanger • Stiftelsen Alternativ til Vold (atv-stiftelsen.no)</p>
Ruspoliklinikk Stavanger (RUPO)	<p>Målgruppe: 15 år og oppover</p> <p>Ruspoliklinikk Stavanger gir gratis tilbud om utredning og behandling til ungdommer og unge voksne.</p> <p>Åpningstider: Man - fre: 08.00 - 15.00 Tlf: 51515140</p> <p>Ruspoliklinikk Stavanger - Helse Stavanger HF</p>
Transkulturelt senter	<p>Målgruppe: Alle aldersgrupper</p> <p>Målet til transkulturelt senter er å bidra til at traumatiserte asylsøkere og flyktninger får et likeverdig helsetilbud, med spesielt fokus på et godt tjenestetilbud som ivaretar deres psykiske helse.</p> <p>Åpningstider: Man-tor: 08.00 - 15.00 Tlf: 51 51 40 17</p> <p>Transkulturelt senter, Hillevåg - Helse Stavanger HF</p>

Liste over tilbud, tiltak og tjenester i Stavanger	Beskrivelse
Akutt ambulant ungdomsteam	<p>Målgruppe: 12-18 år</p> <p>Ambulant akutteam (AAT) tilbyr hjelp til barn og unge som er i en vanskelig situasjon eller akutt krise. Det kan for eksempel dreie seg om livskriser, angst, depresjon, søvnløshet, forvirring/psykose og selvmordstanker.</p> <p>Tlf: 90659810</p> <p>Akutt ambulant ungdomsteam – Helse Stavanger HF</p>
Prosjektet "Foreldre vil være med!"	<p>Stavanger kommunes prosjekt "Foreldre vil være med" handler om å skape gode nærmiljø, trygge foreldre og trygge barn. I prsjektet jobbes det med å løfte frem ressursene hos foreldre med minoritetsbakgrunn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygge lokale nettverk • Bygge gode relasjoner på tvers av kultur • Fedrenettverk • Mødrenettverk • Flexid på morsmål for flere grupper <p>Tlf: 458 78 677</p> <p>Foreldre vil være med Stavanger kommune</p>
Ung rettshjelp	<p>Målgruppe: 0 - 25 år</p> <p>Ung rettshjelp er et tiltak under Gatejuristen. De tilbyr gratis rettshjelp til barn og unge under 25 år. Målet er å bidra til at flere barn og unge får sine grunnleggende rettigheter oppfylt.</p> <p>Tlf: 412 55 810</p> <p>Kirkens Bymisjon – Ung rettshjelp</p>
Fritidsklubbene	<p>Målgruppe: 13-18 år</p> <p>Fritidsklubbene i kommunen er driftet av Ungdom og fritid. Vi har i Stavanger kommune 12 fritidsklubber som fungerer som åpne møteplasser for barn og ungdom flere ganger i uken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stepin (Gausel) • Brack (Bekkefaret) • Hundvåg fritidsklubb • Kvernevik fritidsklubb • Rennesøy fritidsklubb • Tasta fritidsklubb • Storhaug fritidsklubb • Madla fritidsklubb • Finnøy fritidsklubb <p>Det er også 7 juniorklubber i kommunedelene våre, hvor målgruppen er 5 - 7 klasse.</p> <p>Fritidsklubbene i Stavanger Stavanger kommune</p>

Liste over tilbud, tiltak og tjenester i Stavanger	Beskrivelse
Åpen hall	<p>Åpen hall er et tiltak hvor en idrettshall blir åpnet for ungdom på fredag kveld. Dette skal være et lavterskeltilbud, der det legges til rette for at deltakerne selv kan velge hva de ønsker av fysisk aktivitet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Åpen hall - Kvernevik • Åpen hall - Storhaug • Åpen hall - Jåttå • Åpen hall - Tastarustå • Åpen hall - Mastrahallen • Åpen hall - Hundvåg <p>Åpen hall - Idrettsrådet Stavanger</p>
Metropolis	<p>Metropolis er et kulturhus for ungdom som gir mulighet for å lage prosjekter innen ulike uttrykk, som musikk, DJ, film, foto, kunst, design, dans, teater, graffiti, matlaging og spill.</p> <p>Åpningstider: Man - fre: 14.00 - 21.00 Lør: 14.00 - 18.00</p> <p>Metropolis Stavanger kommune</p>
Forandringshuset	<p>Forandringshuset Stavanger har som mål å være et kraftsenter for unge i Stavanger. Her tilbys et bredt og mangfoldig aktivitets- og kulturtilbud som skal engasjere bredden av unge i Stavanger.</p> <p>Aktiviteten retter seg mot alle unge uavhengig av kjønn, kulturell bakgrunn, religion eller økonomi. Forandringshuset jobber målrettet med å bryte ned barrierer for deltakelse og jobber særlig for å inkludere de som opplever utenforskap.</p> <ul style="list-style-type: none"> • United Sisters • ProsjektNettverk • MPOWER Ledertrening for ungdom • UngdomsCrew <p>Tlf: 928 44 603</p> <p>Forandringshuset-stavanger</p>
Fritidsmentor	<p>Målgruppe: 8-13 år</p> <p>Fritidsmentorer er trygge og stabile voksne som hjelper barn å finne en fritidsaktivitet, og følge opp, støtte og motivere barna i valgt aktivitet. Målet er at barnet/ungdommen på sikt skal kunne delta i fritidsaktiviteter på egenhånd.</p> <p>Fritidsmentor Stavanger kommune</p>
Fritid for alle	<p>Målgruppe: Barnefamilier i lavinntekt</p> <p>Økonomisk tilskudd for å sikre at barn og unge har lik mulighet til å delta i fritidsaktiviteter. Ordningene har lav terskel, og ingen dokumentasjon er nødvendig.</p> <p>Tlf: 51508949</p> <p>Fritid for alle Stavanger Stavanger kommune</p>

Liste over tilbud, tiltak og tjenester i Stavanger	Beskrivelse
Open Hands ungdomsklubb	<p>Målgruppe: 13-20 år</p> <p>Open Hands er en ungdomsklubb i Hillevåg bydel som jobber for å fremme tilhørighet og integrering for ungdom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaming • Musikkrom • Brettspill og rollespill (Dungeons & Dragons) • Bordtennis, airhockey og fotballbord • Ulike kreative aktiviteter • Gratis mat og drikke • Hjelp med jobbsøknader • Frivillige som prater Ukrainsk <p>Åpningstider: Fredag: 18.00 - 22.00 Tlf: 45 07 58 33</p> <p>Open Hands Ungdom - OPEN HANDS FOR YOU</p>
Basen	<p>Målgruppe: Enslige mindreårige</p> <p>Basen er en aktivitetsarena og et møtested for alle enslige mindreårige i Stavanger kommune.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Møteplass • Aktiviteter • Gratis middag på torsdager • Leksehjelp <p>Adresse: Engelsminnegata 23 Botiltak for enslige mindreårige flyktninger - EMbo Stavanger Stavanger kommune</p>
Musikktjenesten for ungdom	<p>Musikktjenesten er et kommunalt musikktilbud i kommunedelene for ungdom i Stavanger. Musikktjenesten tilbyr øvingslokaler for band, arrangerer konserter i fritidsklubbene, har instrumentkurs og egne studio for opptak og musikkproduksjon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Møtested for ungdom • E-sport/gamingtilbud i Hillevåg 47 • Avdelinger i Hillevåg, Hundvåg, Kvernevik og Tasta • Skolesamarbeid i valgfag, media og musikk • Elevplasser i arbeidsuke • Alle tilbud og kurs er gratis <p>Musikktjenesten for ungdom Stavanger kommune</p>
E-sport	<p>Ulike e-sport tilbud for barn og unge i Stavanger kommune:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brack gaming • Rennesøy gaming • Metroen E-sports • Fimbul E-sport <p>Brack Gaming Stavanger kommune Rennesøy Gaming Stavanger kommune Metroen gaming Stavanger kommune Fimbul e-sport: Vi skaper minner for livet!</p>

Uteseksjonen i Stavanger

Besøksadresse:

Arne Rettedalsgate 12, 3. etg. 4012 Stavanger

Telefon: 910 07 168

UTE
SEKSJONEN

Stavanger
kommune

Stavanger
kommune

UTE
SEKSJONEN